

**ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**
Ανεξάρτητη Αρχή
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2021

Περιεχόμενα

- I. Πρόλογος
- II. Θεσμικό πλαίσιο
- III. Ίδρυση Δικτύου
- IV. Οργάνωση γραφείου
- V. Ειδική πρόταση 2021
- VI. 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο
- VII. Στατιστική Αποτίμηση

I. Πρόλογος

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 νομοθετήθηκε ο θεσμός του Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης σε επίπεδο Περιφέρειας. Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι μία ανεξάρτητη αρχή, η οποία έχει στόχο να επιλύει διαμεσολαβητικά προβλήματα κακοδιοίκησης κατόπιν καταγγελίας άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για μη ορθή λειτουργία των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της. Είναι ένα αυτοτελές όργανο της Περιφέρειας που λειτουργεί ως εσωτερικός διαμεσολαβητικός μηχανισμός καταπολέμησης της κακοδιοίκησης στις σχέσεις των πολιτών με τις Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

Κακοδιοίκηση είναι μία ευρεία έννοια που μπορεί να περιλαμβάνει λανθασμένη εφαρμογή του νόμου και παρατυπίες, εφαρμογή μη συναφών με την υπόθεση στοιχείων, καθυστέρηση ενέργειας ή παράλειψη της διοίκησης, παράλειψη απάντησης της διοίκησης, μη επαρκή αιτιολογία, μη σαφείς και πλήρεις οδηγίες προς τον διοικούμενο, άρνηση πρόσβασης σε έγγραφα, παράλειψη δημοσίευσης της πράξης, ακόμα και προσβλητική συμπεριφορά του υπαλλήλου προς το διοικούμενο.

Η αιτιολογική έκθεση του Ν. 3852/2010, σχετικά με τη θέσπιση του Συμπαραστάτη, όρισε ότι έχει ως αποστολή την έγκαιρη καταπολέμηση της κακοδιοίκησης, τη διασφάλιση της αμεροληψίας, τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς και την αποσυμφόρηση των αιρετών οργάνων από την ασφυκτική και συχνά παραλυτική συσσώρευση αιτημάτων και παραπόνων των πολιτών. Η δε Περιφέρεια, ως μεγαλύτερη και ευρύτερη διοικητική μονάδα, έχει ακόμη περισσότερη ανάγκη ένα μηχανισμό, που θα διευκολύνει την πρόσβαση και την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Ο θεσμός αυτός αποσκοπεί στο να μειωθεί η προσφυγή σε πρόσθετες διοικητικές διαδικασίες όπως στα εποπτικά όργανα που ελέγχουν την Περιφέρεια, σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και στη δικαιοσύνη καθώς πολλά προβλήματα θα επιλύονται μέσα στον ίδιο τον μηχανισμό (βλ. την Αιτιολογική Έκθεση του σχεδίου νόμου «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης»). Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, από το έτος 2014, ενεργοποίησε τον θεσμό αυτό και με τη με αριθμό **357/2019** απόφαση του **Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Μακεδονίας με αυξημένη πλειοψηφία**, με εξέλεξε ως Περιφερειακό Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης.

Η ετήσια έκθεση είναι μία υποχρέωση που επιβάλλεται από τη διάταξη 179 του ν. 3852/2010, η οποία εκπληρώνεται σήμερα με το παρόν έγγραφο. Παρουσιάζεται δε ενώπιον του Περιφερειακού Συμβουλίου στο πλαίσιο της Ειδικής Ετήσιας Απολογιστικής Συνεδρίασης προς το όργανο που επιλέγει τον Συμπαραστάτη. Βρίσκομαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση και ερώτηση.

Κοζάνη 15-1-2021

Τσιομπάνου Μ. Αικατερίνη

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης

Της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

II. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι βασικές διατάξεις που ρυθμίζουν το θεσμό του Περιφερειακού Συμπαραστάτη καταγράφονται στο ν. 3852/2010.

Άρθρο 179

Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης

1. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των παρόντων μελών του, επιλέγεται πολίτης που αποτελεί προσωπικότητα εγνωσμένου κύρους ως περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης.

Η σχετική διαδικασία "γίνεται εντός", δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών.

Υποψηφιοί υποβάλλονται με δήλωση που κατατίθεται στο προεδρείο του περιφερειακού συμβουλίου κατά την έναρξη της διαδικασίας επιλογής.

Αν δεν επιτευχθεί η επιλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια ή μεταγενέστερη συνεδρίαση με την ίδια πλειοψηφία. Είναι επιτρεπτή με την ίδια πλειοψηφία και την αυτή διαδικασία η ανάκληση του συμπαραστάτη για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου. Ως περιφερειακός συμπαραστάτης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός δήμου ή περιφέρειας ή βουλευτής. Η Θητεία του περιφερειακού συμπαραστάτη ακολουθεί τη Θητεία των περιφερειακών αρχών. Ως προς την καταστατική θέση του περιφερειακού συμπαραστάτη εφαρμόζονται αναλόγως τα ισχύοντα για τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου.

2. Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεων της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 28/2015 (Α' 34)

για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.

3. Η υποβολή καταγγελίας ή αναφοράς στον περιφερειακό συμπαραστάτη δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής ούτε τις Αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, καθώς και του Ελεγκτή Νομιμότητας.

4. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου για τον απολογισμό πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 185 του παρόντος. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της περιφερειακής Διοίκησης και των σχέσεων της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη υποβάλλονται στον περιφερειάρχη και κοινοποιούνται στο περιφερειακό συμβούλιο και στον εκτελεστικό γραμματέα της περιφέρειας. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη αναρτώνται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας με φροντίδα των περιφερειακών υπηρεσιών.

5. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης λαμβάνει Αντιμισθία ισόποση με την Αντιμισθία του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου.

Παράλληλα ο θεσμός διέπεται από τις διατάξεις :

Ν. 2690/1999 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας
Ν. 4727/2020 για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες και άλλες διατάξεις
Ν. 4624/2019 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων

Αρχές που διέπουν το θεσμό του Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης

Αρχή της Νομιμότητας

Αρχή της Διαφάνειας

Αρχή της Ίσης Μεταχείρισης

Αμεροληψία

Προστασία Προσωπικών δεδομένων

**ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, υπήρξαν συστάσεις και ψηφίσματα από όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης, για την ίδρυση και λειτουργία τοπικών και περιφερειακών διαμεσολαβητών. **-Σύσταση Αρ. R (85) 13 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη για τον θεσμό του Εθνικού, Περιφερειακού και Τοπικού Συνηγόρου του Πολίτη** (Θεσπίστηκε από την Επιτροπή των Υπουργών στις 23 Σεπτεμβρίου 1985, στην 388η συνάντηση των Αναπληρωτών Υπουργών). Με την παραπάνω σύσταση, η Επιτροπή των Υπουργών, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 15 β του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης, θεωρώντας ότι σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του, ιδίως με την διατήρηση και περαιτέρω πραγμάτωση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, καλώντας τα κράτη να διορίσουν Συνηγόρους του Πολίτη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ή σε ειδικούς τομείς της δημόσιας διοίκησης, συνέστησε στις κυβερνήσεις των κρατών μελών μεταξύ άλλων «να εξετάσουν τη δυνατότητα διορισμού ενός Συνηγόρου του Πολίτη σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο ή σε ειδικούς τομείς της δημόσιας διοίκησης».

Το ίδιο έτος, η Επιτροπή Υπουργών θέσπισε το Ψήφισμα (85) 8 για την συνεργασία μεταξύ των Συνηγόρων και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

-Σύσταση 61 (1999) του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης για τον ρόλο των Τοπικών και Περιφερειακών

Διαμεσολαβητών/Συνηγόρων του Πολίτη στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών. Το Κογκρέσο συνιστά: I. Στις κυβερνήσεις των κρατών μελών που δεν έχουν ακόμη τέτοιο θεσμό: να ενθαρρύνουν την ίδρυση Γραφείων Συνηγόρων σε εθνικό επίπεδο, καθώς επίσης και σε δημοτικό και περιφερειακό επίπεδο και να διασφαλίσουν ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να βοηθήσουν στην επαύξηση της προστασίας των πολιτών και των μειονοτήτων και στον σεβασμό του κράτους δικαίου και να βελτιώσουν τη διαχείριση των δημόσιων υποθέσεων και τη λειτουργία των αρχών, με τα κατάλληλα νομικά και δημοσιονομικά εργαλεία και

II. Στις Κυβερνήσεις των κρατών μελών που ήδη έχουν τέτοιο θεσμό σε εθνικό επίπεδο: να λάβουν μέτρα εισαγωγής του θεσμού και σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και κατάλληλης ενημέρωσης των πολιτών για την φύση του θεσμού και τις δυνατότητες που προσφέρει.

-Ψήφισμα 80 (1999) του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης για τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών Διαμεσολαβητών/Συνηγόρων

στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών. Με το παραπάνω ψηφίσμα διακηρύσσεται ότι ο θεσμός των τοπικών και περιφερειακών Συνηγόρων συμβάλλει στην εφαρμογή των αρχών του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ότι η πρακτική της "θεσμικής διαμεσολάβησης" θα πρέπει να ενισχυθεί όπου ήδη υπάρχει και να εισαχθεί επίσημα σε Δήμους και περιφέρειες που δεν έχουν ακόμη αυτόν τον μηχανισμό προστασίας των πολιτών. Επίσης, καλούνται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές που ήδη έχουν τον θεσμό να ιδρύσουν ένα εθνικό δίκτυο τοπικών και περιφερειακών Διαμεσολαβητών για τη συγκέντρωση εμπειριών και να εξεταστεί η δυνατότητα της συνεργασίας και εναρμόνισης για την επίλυση των προβλημάτων των πολιτών με τις δημόσιες αρχές. Ταυτόχρονα, θεσπίζει σε ιδιαίτερο κείμενο που παρατίθεται ως Παράρτημα τις «Αρχές που διέπουν τον θεσμό του Διαμεσολαβητή σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο». Στο παραπάνω κείμενο ορίζεται, ότι κατά τον καθορισμό των εξουσιών και καθηκόντων του Συνηγόρου, θα πρέπει να προβλέπεται: i. μια συμβουλευτική λειτουργία, για να βοηθά τα άτομα να λύνουν τα προβλήματά τους με τις δημόσιες αρχές, ii. η ουσιώδης λειτουργία της εποπτείας και μεσολάβησης, iii. η λειτουργία της δημοσιότητας, η οποία είναι αναγκαία για να βοηθηθεί η επίλυση υποθέσεων κακοδιοίκησης στην πηγή τους και για να γίνουν οι δημόσιες αρχές πιο αποτελεσματικές, τηρώντας τα ανθρώπινα δικαιώματα.

-Ψήφισμα 191 (2004) Του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών για τους Περιφερειακούς Συνηγόρους του Πολίτη: ένας θεσμός στην υπηρεσία των δικαιωμάτων των πολιτών, με το οποίο ενθαρρύνονται οι ευρωπαϊκές Περιφέρειες να προγραμματίσουν την ίδρυση γραφείων Περιφερειακών Συνηγόρων του Πολίτη, σύμφωνα με τις Αρχές που θεσπίστηκαν από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1999, για να επιβληθούν τόσο οι πολίτες στον έλεγχο των αρχών, όσο και οι μηχανισμοί προστασίας ανθρώπινων δικαιωμάτων και να αναπτύξουν / ενισχύσουν ανάλογα τις αρμοδιότητες και τα μέσα δράσης των Περιφερειακών Συνηγόρων του Πολίτη, προκειμένου να εξασφαλίζονται τα δικαιώματα των πολιτών και η δημοκρατία.

-Ψήφισμα 296 (2010) του Κογκρέσου Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών Του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την εφαρμογή των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπου ορίζονται σχετικές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται από την τοπική αυτοδιοίκηση σε σχέση με τον σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Τα κράτη

εξετάζονται ως προς την τήρηση του Ψηφίσματος από το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο εκδίδει στη συνέχεια εκθέσεις για την κατάσταση της τοπικής αυτοδιοίκησης σε κάθε χώρα

-Ψήφισμα 1959 (2013) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με θέμα «Ενισχύοντας τον θεσμό του Συνηγούρου στην Ευρώπη». Με το παραπάνω ψήφισμα η Κοινοβουλευτική Συνέλευση συστήνει στα κράτη να αναθεωρήσουν τη νομοθεσία τους, προκειμένου οι Συνηγόροι να έχουν αρμοδιότητες κατά τα διεθνή πρότυπα και να αποφύγουν με κάθε τρόπο τη μείωση του προϋπολογισμού των Συνηγούρων, καθώς αυτή συνεπιφέρει την απώλεια της ανεξαρτησίας των θεσμών Συνηγούρου ή ακόμη και την κατάργησή τους. Το Ψήφισμα αναφέρει ότι

III. ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ

Στις 18 Δεκεμβρίου 2012, στο Δημαρχιακό Μέγαρο Αθηνών, ιδρύθηκε από τους τότε εν ενεργεία Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης και την Περιφερειακή Συμπαραστάτη του Πολίτη στην Περιφέρεια Αττικής, το Δίκτυο Συμπαραστατών του Δημότη και της Επιχείρησης και Περιφερειακών Συμπαραστατών του Πολίτη και της Επιχείρησης, με σκοπό την προώθηση, την υποστήριξη, την εδραίωση του θεσμού, τη συγκέντρωση εμπειριών και τη συνεργασία για την εναρμόνιση των πρακτικών κατά την ενάσκηση των διαμεσολαβητικών αρμοδιοτήτων, την κατάρτιση και προώθηση προτάσεων των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων και βελτιώσεων για την αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού, τη δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για την υλοποίηση της σταθερής επικοινωνίας των Συμπαραστατών και τη διοργάνωση συναντήσεων σε σταθερή βάση. Μετά την εκλογή μου ως Δημοτικός Συμπαραστάτης του Δήμου Κοζάνης, το έτος 2015, έγινα μέλος του δικτύου και κατόπιν αρχαιρεσιών που έλαβαν χώρα στις 4-8-2015 εκλέχθηκα ως μέλος της πενταμελούς συντονιστικής επιτροπής του δικτύου. Σήμερα, κατόπιν των αρχαιρεσιών που έγιναν στις 16-9-2020, εκλέχθηκα ως μέλος της πενταμελούς συντονιστικής επιτροπής του δικτύου και ορίστηκα Γ. Γραμματέας του Δικτύου.

Μέσα σε αυτά τα χρόνια, το Δίκτυο Συμπαραστατών έχει επεξεργαστεί τις βελτιώσεις που θα πρέπει να επέλθουν στα άρθρα 77 και 179 του Προγράμματος "Καλλικράτη" που αφορούν τον θεσμό και έχει κάνει επανειλημμένες συναντήσεις με όλες τις ηγεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο και με εκπροσώπους όλων των κομμάτων.

Διενήργησε 3 Πανελλήνια Συνέδρια το ένα υπό της αιγίδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Το Δίκτυο συνεχίζει τη δράση του καθώς επιδιώκει τη συνεχή βελτιστοποίηση των

η εποπτεία της διοίκησης από ανεξάρτητα όργανα είναι απαραίτητη λειτουργία σε πολιτειακά συστήματα διάκρισης των λειτουργιών. Τα παραπάνω ψηφίσματα βρίσκονται δημοσιευμένα στον ιστότοπο

<http://elawyer.blogspot.gr/2014/10/to.html> και σε άρθρο του κ. Σωτηρόπουλου, πρώην Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης Δήμου Αθηναίων, νυν Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας Αττικής, με τίτλο «Το Συμβούλιο της Ευρώπης για τον Συμπαραστάτη του Δημότη», ο οποίος έκανε και τη μετάφραση. Τα ψηφίσματα και οι συστάσεις έχουν χρησιμοποιηθεί και στα προόμια των παρακάτω ψηφισμάτων του Δικτύου Συμπαραστατών.

IV. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Α) Έδρα

Το γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη βρίσκεται στο κτίριο της Περιφέρειας (παλαιά Νομαρχία) στην οδό Δημοκρατίας 27 στον 2^ο όροφο.

Β) Στελέχωση

Το γραφείο Περιφερειακού Συμπαραστάτη στελεχώθηκε από την κ. Ροδακινιά Ελένη, Πτυχιούχο Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου για το διάστημα 1/1/2021 έως 31/1/2021.

Γ) Διαδικτυακός τόπος και κοινωνική δικτύωση

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4727/2020 όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να διατηρούν δικτυακούς τόπους ως τόπους ελεύθερης και χωρίς περιορισμούς πρόσβασης, με σκοπό την πληροφόρηση και την ενημέρωση των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, σχετικά με δημόσιες πολιτικές, δράσεις ή προγράμματα που σχεδιάζουν και εφαρμόζουν, εκτός αν προβλέπεται άλλως

ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Στις 10-1-2020 συντάχθηκε ο Κώδικας Λειτουργίας του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, ο οποίος δημοσιεύτηκε στην επίσημη ιστοσελίδα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη.

Σκοπός του είναι να καταστήσει σαφή τα δικαιώματα των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Στην επίσημη ιστοσελίδα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη βρίσκονται υποδείγματα καταγγελιών των πολιτών και των επιχειρήσεων.

V. ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ 2021

Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης μπορεί να διατυπώνει «Ειδικές Προτάσεις» για τη βελτίωση της Περιφερειακής Διοίκησης (άρθρο 179 παρ. 4 ν. 3852/2010).

Ενεργώντας μέσα στα πλαίσια της αρμοδιότητας αυτής, ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης συνέταξε την ειδική πρόταση σε σχέση με το δικαίωμα άσκησης της διοικητικής προσφυγής του άρθρου 227 του ν.

VI. 4^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ

Συμμετοχή ως εισηγήτρια στην 4^ο Πανελλήνια Συνδιάσκεψη Περιφερειακών και Δημοτικών Συμπαραστατών που διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 2^η Ιουνίου 2020 με κεντρικό

VII. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

Το έτος 2021 η πανδημία, που προκάλεσε ο ιός Sars-Cov-2, που προκαλεί την ασθένεια Covid 19 συνεχίστηκε εξίσου έντονα με το έτος 2020 και είχε ως συνέπεια τη μείωση στις συναλλαγές και στις δραστηριότητες των πολιτών.

Συνεχίστηκε η έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων που ρύθμιζαν τον τρόπο μετακινήσεως και εισόδου στις κρατικές υπηρεσίες και υπήρξε Οι περιορισμοί των θεμελιωδών δικαιωμάτων κρίθηκαν αναγκαίοι, καθώς κατόπιν σταθμίσεως των δικαιωμάτων και ελέγχου της συνταγματικότητάς του κάθε προτεινόμενου μέτρου in concreto και υπό το πρίσμα της αναλογικότητας κρίθηκε ότι προέχει η προστασία της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Στη διάρκεια λειτουργίας του γραφείου του Περιφερειακού Συμπαραστάτη εισήχθησαν:

A. 13 αιτήματα με θέματα που αφορούν διάφορους φορείς όπως Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου -Δυτικής Μακεδονίας, ιδιωτικού δικαίου, τον ΟΑΕΔ, Τραπεζικά ιδρύματα, ΕΦΚΑ, ΔΕΗ, Ασφαλιστικούς φορείς, ΟΤΑ α΄ βαθμού. Ειδικότερα : α) αίτημα για δημοσίευση διαθήκης, β) αίτημα για αποποίηση κληρονομικού μεριδίου, γ) αίτημα προς τον ΟΑΕΔ για να συμπεριληφθεί στις προκηρύξεις το τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη παιδική ηλικίας, δ) δύο διαφορές με τραπεζικό ίδρυμα σχετικά με τη χορήγηση βεβαίωση αποπληρωμής δανείου ε) διαφορά από την Πράξη Επιβολής Προστίμου σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού Δικαίου από efka, στ) διαφορά με τη ΔΕΗ Α.Ε. για την απόδοση κατηγορίας για ρευματοκλοπή ζ) τρεις διαφορές με ασφαλιστικούς φορείς (ΟΓΑ, ΤΣΕΜΕΔΕ) και η) διαφωνία σχετικά με τις προϋποθέσεις έκδοσης άδειας που αφορά υπηρεσίες περιοποίησης χεριών - νυχιών. Τα

3852/2010 ενώπιον του επόπτη των ΟΤΑ και μέχρι την ενεργοποίηση της ΑΥΕ ενώπιον του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης

θέμα «**Ο θεσμός του Συμπαραστάτη στην Ψηφιακή Εποχή**» όπου ο Συμπαραστάτης παρουσίασε την εισήγηση με θέμα : «**Ο θεσμός του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης κατά τη δεκαετία 2010-2021, Αναδρομή και παράθεση στατιστικών στοιχείων**»

ζητήματα ιδιωτικού δικαίου δεν μπορούν να λυθούν διαμεσολαβητικά από κάποια υπηρεσία του Κράτους, οπότε οι πολίτες σε τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να ακολουθήσουν τη δικαστική οδό. Οι δε υποθέσεις, που αφορούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και υπηρεσίες του Κράτους, τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ Α.Ε., ΕΛΤΑ, κπλ) υπάγονται στην αρμοδιότητα του Συνηγούρου του Πολίτη με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν περάσει 6 μήνες από τη στιγμή που ο ενδιαφερόμενος πληροφορήθηκε το πρόβλημα. Παρόλο που ορισμένα από τα θέματα που τέθηκαν, δεν είναι μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη, κρίθηκε σκόπιμο, μέσα στο πλαίσιο της συμβουλευτικής λειτουργίας του Περιφερειακού Συμπαραστάτη και της επίτευξης του ευρύτερου σκοπού του, που είναι η λειτουργία του ως συμμάχου του πολίτη, να δοθεί στους πολίτες μια κατευθυντήρια γραμμή. Σε όσες δε περιπτώσεις ήταν εφικτό, υπήρξε παρέμβαση του Συμπαραστάτη, προκειμένου να διευκολυνθεί η επίλυση των ζητημάτων που τους απασχολούν με την επίσημη παραπομπή της αιτήσεως του πολίτη. Επίσης ως προς τα αιτήματα που αφορούν ΟΤΑ α΄ βαθμού δεικνύουν την επιτακτική ανάγκη να ενεργοποιηθούν οι δήμοι τη λειτουργία του Δημοτικού Συμπαραστάτη προκειμένου να συμβάλλει στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι δημότες. Από την εμπειρία μου ως Δημοτικός Συμπαραστάτης του Δήμου Κοζάνης διαπίστωσα ότι ο δημότης έχει πληθώρα καθημερινών συναλλαγών με το Δήμο του, που συνεπάγεται ότι χρειάζεται επιπλέον συμπαράσταση προκειμένου να λυθούν τα προβλήματα που προκύπτουν.

B. 14 έγγραφες καταγγελίες όπου εμφανίζονται τα προβλήματα που ενέσκησαν και η αντιμετώπισή τους από το Συμπαραστάτη.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Εν περιλήψει, συνολικά το έτος 2021 καταχωρήθηκαν **14 έγγραφες καταγγελίες** για τις οποίες στη συνέχεια εκδόθηκαν οι αντίστοιχες διαμεσολαβήσεις.

Από αυτές :

3 αφορούν τις Τεχνικές Υπηρεσίες

1 αφορά την Δ/ση Δια βίου Μάθησης Εμπορίου Τουρισμού, Τμήμα Απασχόλησης η οποία επιλύθηκε

1 αφορά τον ΤΟΕΒ η οποία επιλύθηκε

1 αφορά την ταμειακή υπηρεσία

1 αφορά διάφορες υπηρεσίες

1 αφορά την Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, τμήμα Χωρικού Σχεδιασμού, η οποία επιλύθηκε

2 αφορούν στη Διεύθυνση Δημόσια Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου, οι οποίες επιλύθηκαν

1 αφορά την Περιφερειακή Επιτροπή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, η οποία επιλύθηκε,

1 αφορά την Διεύθυνση Πολιτικής Γης, Τμήμα Εποικισμού και Αναδάσμου, η οποία επιλύθηκε

Σε διαδικασία επίλυσης βρίσκονται

1 υπόθεση που αφορά την ΕΠΤΑΚ

1 υπόθεση που αφορά τις Τεχνικές Υπηρεσίες

1 υπόθεση που αφορά υπηρεσία Δήμου

Πρέπει να σημειωθεί ότι υπήρξαν δύο καταγγελίες που αφορούσαν το Δήμο Εορδαίας και παραπέμφθηκαν στον εκλεγμένο Συμπαραστάτη του Δημότη κα της Επιχείρησης του Δήμου Εορδαίας ως το αρμόδιο όργανο επίλυσης τους. Αυτό δεικνύει την επιτακτική ανάγκη των Δήμων να ενεργοποιήσουν τη θέση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 1/2021

Αίτημα αποζημίωσης για διάνοξη δρόμου

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης η με αριθμό 21/8-12-2020 καταγγελία (αριθμός αριθμησης εισερχομένων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη) με την οποία ο κ. .... ως πληρεξούσιος της κ. .... ζήτησε τη μεσολάβηση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη για την επίλυση, κατά το κείμενο της καταγγελίας, «του γνωστού θέματος» για το οποίο έχει υποβάλει τη με αριθμό 125627/7-9-2020 αίτηση προς τον Αντιπεριφερειάρχη Κοζάνης και αφορά τη με αριθμό 170/2015 απόφαση της 13^{ης} Συνεδρίασεως του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Μακεδονίας που έλαβε χώρα στις 15-7-2015.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

A. ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗ

Ο κ. .... ως πληρεξούσιος της κ. .... απευθύνθηκε στην Περιφερειακή Συμπαραστάτη με τη με αριθμό πρωτ. **8/26-1-2015** καταγγελία για την επίλυση θέματος που αφορούσε τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της ΠΕ Κοζάνης και τη σχετική εισηγητική έκθεση που είχε συντάξει περί έγκρισης – εξαγοράς έκτασης ιδιοκτησίας της καταγγέλουσας λόγω απαλλοτρίωσης.

Η Περιφερειακή Συμπαραστάτη εξέδωσε τη με αριθμό πρωτ. 8/24-2-2015 απάντηση της στην οποία κατέγραψε την προθυμία της Δ/σης Τεχνικών Έργων για την επίλυση του θέματος, την ανταπόκριση του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου και την πρόθεση της υπηρεσίας να επανεξετάσει το θέμα της εκτίμησης της τιμής εξαγοράς.

Ο κ. .... ως

πληρεξούσιος της κ. ....

..... γνωστοποίησε το με αριθμό πρωτ. **9/17-3-2015** έγγραφο με το οποίο δήλωσε ότι η απάντηση της Περιφερειακής Συμπαραστάτριας είναι ανεπαρκής και ανακριβής.

Στις 10/8/2016 ο κ. .... ως πληρεξούσιος της κ. .... κατέθεσε εκ νέου αίτημα στην Περιφερειακή Συμπαραστάτη και στη συνέχεια απευθύνθηκε στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Κοζάνης καθώς, κατά τους ισχυρισμούς του, η Περιφερειακή Συμπαραστάτης δε δεχόταν την κατάθεση του αιτήματος.

Η Εισαγγελία Πρωτοδικών Κοζάνης απέστειλε το με αριθμό πρωτ. **1096/10-8-2016** έγγραφο με το οποίο ζήτησε από την Περιφερειακή Συμπαραστάτη να προβεί στις δικές της ενέργειες.

Η Περιφερειακή Συμπαραστάτης απέστειλε στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Κοζάνης τη με αρ. πρωτ. 39/22-8-2914 επιστολή με την οποία ενημέρωσε ότι έχει πρωτοκολληθεί η καταγγελία του κ. .... με αριθμό 40/11-8-2016 και ότι επειδή προϋπήρχε αίτημα απαντήθηκε με το με αριθμό πρωτ. 8/24-2-2015 έγγραφο.

Η Περιφερειακή Συμπαραστάτης εξέδωσε τη με αριθμό πρωτ. 40/8-9-2016 απάντηση προς τον κ. ....

Στις 12-9-2016 ο κ. .... με έγγραφο του απευθύνθηκε στην Περιφερειακή Συμπαραστάτρια εκ νέου σχετικά με τη με αριθμό 40/8-9-2016 απάντηση της.

B. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Η καταγγέλουσα, κ. ...., διαμέσου του πληρεξουσίου της, κ. ...., ισχυρίζεται ότι το έτος 2008 αντιλήφθηκε ότι έχει καταπατηθεί

έκταση ..... τ.μ. στα με αριθμό ..... και ..... αγροτεμάχια ιδιοκτησίας της που βρίσκονται στην κτηματική περιοχή .....προκειμένου να διέλθει ο επαρχιακός δρόμος Νεάπολη-Βελανιδιά-Στέρνα-Σκαλοχώρι-Ορια Ν. Καστοριάς και απηύθυνε σχετικό ερώτημα.

Κατόπιν έρευνας του αιτήματος και διενέργειας αυτοψίας από τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων διαπιστώθηκε ότι, όπως αναφέρεται στο με ΑΠ 5565/26-8-2009 εγγράφου της, «η υφιστάμενη κατάσταση του Επαρχιακού δρόμου Νεάπολης προς Βελανιδιά-Στέρνα-Σκαλοχώρι-Ορια Ν. Καστοριάς είναι διαφορετική από την εμφανιζόμενη στο απόσπασμα και ότι ο επαρχιακός δρόμος προς Βελανιδιά διέρχεται μέσα από τα αγροτεμάχια ..... και .....της οριστικής διανομής του αγροκτήματος Νεάπολης έτους 1932». Δεν προέκυψε όμως ο χρόνος διάνοιξης του τμήματος εκείνου, παρά μόνο ότι εκτελέστηκαν εργασίες στον υφιστάμενο αμμοχαλικοστρωμένου δρόμου Νεάπολης – Βελανιδιάς με 3 εργολαβίες :

1^η εργολαβία : «Ασφαλτόστρωση οδού Νεάπολης-Βελανιδιάς (δημοπράτηση 14-04-87 υπογραφή σύμβασης 27-5-1987)

2^η εργολαβία : «Ασφαλτόστρωση οδού Νεάπολης-Βελανιδιάς (δημοπράτηση 28-6-1986 υπογραφή σύμβασης 31-8-1989

3^η εργολαβία : «Ασφαλτόστρωση οδού Νεάπολης –Βελανιδιάς (δημοπράτηση 31-3-92)

Για την διερεύνηση της υποθέσεως έγινε ανάθεση σε δικηγόρο προκειμένου να γνωματεύσει και εκδόθηκαν οι κάτωθι γνωματεύσεις :

- η από 20-11-2012 γνωμάτευση σχετικά με την καταπάτηση ερείσματος τμήματος επαρχιακού δρόμου Νεάπολης-Βελανιδιάς

- η από 25-5-2013 έκθεση – πρόταση απαιτούμενων ενεργειών

- η με αριθμό 73075/4026/14-8-2014 γνωμοδότηση σχετικά με το με αριθμό 189/Θ/2012 έγγραφο του ΣΕΕΔΔ

- η με αριθμό 16577/825/17-2-2014 γνωμοδότηση σχετικά με το με αριθμό 424/14-1-2014 έγγραφο του ΣΕΕΔΔ

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας, Δ/νση Δασών Κοζάνης, το Δασαρχείο Τσοτυλίου με το με αριθμό 28017/1396/17-6-2013 έγγραφο απάντησε ότι κατόπιν του με αριθμό 52271/2727/14-6-2013 εγγράφου της Δ/νσης Τεχνικών Έργων, από τη στερεοσκοπική παρατήρηση της εξεταζόμενης έκτασης και από τις αεροφωτογραφίες έτους 1945, ο δρόμος εμφανίζεται σχεδόν στην ίδια θέση (κατά το έτος 1945) και ότι έκανε μικρή παράκαμψη προς τα δεξιά και συγκεκριμένα διερχόταν νοτιανατολικά της έκτασης ενώ στους ορθοφωτοχάρτες του έτους 1997 εμφανίζεται στην ίδια θέση που υπάρχει σήμερα.

Η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων προέβει σε μία σειρά ενεργειών και ανταλλαγή εγγράφων προς διάφορες υπηρεσίες. Από αυτές επισημαίνονται οι

ακόλουθες ενέργειες και έγγραφα :

- το υπ' αριθμ. πρωτ. 5911/247/20-1-2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων προς την κ. .... με το οποίο της ζήτησε να προσκομίσει τοπογραφικό διάγραμμα και το οποίο θα έφερε υπογεγραμμένη τη δήλωση ιδιοκτησίας και αποδοχής των ορίων προκειμένου η Υπηρεσία να προβεί στη διαδικασία απαλλοτρίωσης

- το υπ' αριθμ. πρωτ. 5879/246/20-1-2014 έγγραφο προς τη ΔΟΥ με το οποίο αιτήθηκε να ενημερωθεί για το ύψος της αντικειμενικής αξίας σε αγροτεμάχια επί της επαρχιακής οδού «Νεάπολης προς Βελανιδιά-Στέρνα-Σκαλοχώρι-Ορια Περ. Εν. Καστοριάς»

- η σύνταξη τοπογραφικού διαγράμματος με αποτύπωση τμήματος της Επαρχιακής Οδού Νεάπολης προς Βελανιδιά

- το υπ' αριθμ. πρωτ. 24378/1221/11-3-2014 έγγραφο προς τη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Σχεδιασμού περί εντάξεως του ποσού χρηματοδότησης σε πρόγραμμα χρηματοδότησης για την αποζημίωση λόγω ρυμοτόμησης με βάση τις αντικειμενικές αξίες ύψους 2.055,62 ευρώ

-η υπ' αριθμ. πρωτ. 27796/1472/19-3-2014 εισηγητική έκθεση προς την Οικονομική Επιτροπή Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας διάθεση της πίστωση με το ποσό των 2.050,62 ευρώ για την αποζημίωση

-το υπ' αριθμ. πρωτ. 30785/1651/27-3-2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων

- η υπ' αριθμ. πρωτ. 118303/6185/10-11-2014 εισηγητική έκθεση προκειμένου να αποσταλεί στο Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Μακεδονίας για να ληφθεί απόφαση αποζημίωσης ποσού 2.050,62 ευρώ για την απευθείας εξαγορά έκτασης εμβαδού 2.074,69 τ.μ.

-η υπ' αριθμ. 67776/2762/9-6-2015 εισηγηση ώστε το Περιφερειακό Συμβούλιο με απόφασή του να ορίσει άτομα για τη σύγκληση επιτροπής της παρ. 4 του άρθρου 13 του ΠΔ 242/96 προκειμένου να καθοριστεί το τίμημα εξαγοράς των απαιτούμενων ακινήτων ώστε στη συνέχεια να κληθεί η ιδιοκτήτρια να υποβάλλει τις απαιτούμενες δηλώσεις περί αποδοχής της ως άνω πώλησης και να προχωρήσει η διαδικασία της εξαγοράς ή να επιλυθεί η διαφορά στα αρμόδια δικαστήρια

Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων και Έργων, εξέδωσε την υπ' με αριθμό πρωτ. 26550/518/14-3-2014 απόφαση με την οποία κατανεμήθηκε το ποσό των 2.050,62 για Αποζημίωση λόγω διέλευσης της Επαρχιακής Οδού Νεάπολης προς Βελανιδιά από την ιδιοκτησία της κ. ....

Η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας εξέδωσε τη με αριθμό 478/24-3-2014 απόφαση εγκρίσεως διάθεσης της ανωτέρω πιστώσεως για την αποζημίωση της κ. .... λόγω διέλευσης της επαρχιακής οδού Νεάπολης προς Βελανιδιά ΠΕ

Κοζάνης.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας κατά τη 23^η/ 17-12-2014 συνεδρίασης επρόκειτο να συζητήσει το θέμα το οποίο αναβλήθηκε κατόπιν σχετικού αιτήματος της καταγγέλλουσας και εν τέλει κατά τη 13^η συνεδρίαση της 15^{ης} Ιουλίου 2015 συζήτησε το θέμα και εξέδωσε τη με αριθμό 170/2015 απόφαση του με την οποία αποφάνθηκε ότι η διαφορά θα επιλυθεί στα αρμόδια δικαστήρια.

Γ. ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

1. Το Σώμα Επιθεωρητών –Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης το οποίο έχει εκδώσει :

-τη με αριθμό 489/Θ/2012 έκθεση ελέγχου του με την οποία πρότεινε να κινηθεί άμεσα η προβλεπόμενη διαδικασία περί απαλλοτριώσεων λόγω ρυμοτομίας

-το με αριθμό πρωτ. 424/14-1-2014 έγγραφο με θέμα την υλοποίηση προτάσεων

2. Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας η οποία έχει εκδώσει

Τη με αριθμό απόφαση 6/2016 απόφασή της με την οποία απέρριψε τη με αρ. πρωτ. 108684/3362/8-9-2015 προσφυγή του άρθρου 227 ν. 3852/2010 της κ. .... κατά της με αριθμό 170/2015 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

3. Η Εισαγγελία Πρωτοδικών Κοζάνης η οποία Διενεργεί την με αριθμ. 999/18 και ΒΜ 409/2018 προκαταρκτική εξέταση

4. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας η οποία έχει αποστείλει το με αριθμό 199924/12-12-2019 έγγραφο προς τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της ΠΕ Κοζάνης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Με βάση τα προσκομιζόμενα έγγραφα προκύπτει ότι σε απροσδιόριστο χρονικό διάστημα έγινε κατάληψη τμήματος αγροτεμαχίων για την κατασκευή τμήματος δρόμου. Από την έρευνα που διενεργήθηκε δεν υπάρχουν στοιχεία ότι μεσολάβησε η προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για

το τμήμα αυτό. Η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων προέβει σε μία σειρά από ενέργειες, οι οποίες καταγράφονται ανωτέρω στο ιστορικό, προσπαθώντας να αποζημιώσει τον αιτούντα με τη διαδικασία εξαγοράς του ακινήτου που περιγράφεται στο άρθρο 23 του πδ 242/1996. Κατά τη 13^η συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στην οποία έλαβε μέρος η αιτούσα διά του πληρεξουσίου της και εισακούσθηκαν οι απόψεις της λήφθηκε η με αριθμό 170/2015 απόφαση «να επιλυθεί η διαφορά από τα αρμόδια πολιτικά δικαστήρια».

Η δε στάση της καταγγέλλουσας, όπως εκφράζεται δια του πληρεξουσίου της, δεικνύει ότι υπάρχει μεγάλη απόκλιση στις απόψεις των δύο μερών. Αυτό ενισχύεται από :

τα πρακτικά της συνεδρίασης της 13^{ης} συνεδρίαση της 15^{ης} Ιουλίου 2015 του Περιφερειακού Συμβουλίου

τη με αριθμό 28-1-2014 αίτηση-αναφορά-δήλωση που έλαβε αρ. πρωτ. 9037/473/28-1-2014 με την οποία η καταγγέλλουσα αμφισβητεί την αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων της ΠΕ Κοζάνης προς επίλυση του θέματος και ζήτησε τη διαβίβαση του φακέλου στην τεχνική υπηρεσία του Δήμου Βοίου

το από 26-1-2015 υπόμνημα με το οποίο η καταγγέλλουσα προσδιορίζει την αποζημίωση που δικαιούται στο ποσό των 16.164,61 ευρώ

Τα όλα περιστατικά που συγκροτούν την υπόθεση, δηλ. η χρονολογία καταπάτησης του τμήματος ιδιοκτησίας της καταγγέλλουσας, η τυχόν παραγραφή αξιώσεων, ο προσδιορισμός της τιμής εξαγοράς του τμήματος, ο ισχυρισμός περί αποζημίωσης επικειμένων εκφεύγουν της επιλύσεως με διαμεσολαβητικό τρόπο καθώς αφορούν θέματα ουσίας. Πρέπει δε να σημειωθεί ότι προσπάθεια διαμεσολαβητικής επίλυσης του ζητήματος έγινε από την προηγούμενη Περιφερειακή Συμπαραστάτη.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 2/2021

Αίτημα για έκδοσης αποφάσεως συγκρότησης της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης η με αριθμό 34850/10-3-2021 καταγγελία (με αριθμό εσωτερικής αρίθμησης εισερχομένων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη 1/2021) με την οποία ο κ. .... ζήτησε τη μεσολάβηση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη προκειμένου να ολοκληρωθεί ο διορισμός των μελών της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του ΙΚΑ. Ειδικότερα : ο ..... έχει καταθέσει τη με αριθμό 2069/29-6-2020 ένσταση κατά της με αριθμό 1894/19-6-2020 απόφασης του Τοπικού Υποκαταστήματος Μισθωτών

Γρεβενών για θέμα που αφορά την ασφάλισή του για το χρονικό διάστημα 01/10/2018 έως 05/10/2018 η οποία πρόκειται να εξεταστεί από την Τοπική Διοικητική Επιτροπή. Όμως, σύμφωνα με την από 21-12-2020 με ΑΠ 343488 απάντηση του τμήματος υποστήριξης ελέγχου, της Διεύθυνσης Σχεδιασμού & Συντονισμού Ελέγχου δεν είναι δυνατή η εκδίκηση άμεσα λόγω λήξης της θητείας της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής και αναμονής ορισμού νέας από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.

Αρμοδιότητα

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της

περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Η τελευταία συγκρότηση της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής έγινε με τη με αριθμό πρωτ. 34842/63 στις 27-2-2018 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας (ΑΔΑ: ΩΤΚΖ7ΛΨ-994). Σύμφωνα με αυτήν ορίστηκαν τα μέλη και καθορίστηκε η τριετή διάρκειά της με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2β του

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 3/2021

Έλεγχος επιβολής εισφορών από τον ΤΟΕΒ Ιμέρων

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ο ..... του ..... είναι κάτοικος Κοζάνης, οδός ..... και είναι ιδιοκτήτης ενός οικοπέδου που βρίσκεται στο χωριό ..... Κοζάνης. Στις 25-5-2021 έλαβε από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων τη με αριθμό ..... ατομική ειδοποίηση χρεών με την οποία ενημερώθηκε ότι χρεώθηκε από την υπηρεσία της ΔΟΥ Κοζάνης υπέρ διαφόρων (ΤΟ : 06139178900454194210279200010) με την ατομική ταμειακή βεβαίωση ..... το ποσό των ..... ευρώ. Σε ερώτημα του προς τη ΔΟΥ για την αιτία αυτής της χρέωσης έλαβε την απάντηση ότι έγινε κατόπιν εντολής του ΤΟΕΒ .....

Απευθύνθηκε στον Περιφερειακό Συμπαραστάτη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με το με αριθμό 94254/23-6-2021 αίτημά του ζητώντας τη μεσολάβησή του καθώς, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του, δεν είναι ιδιοκτήτης των αγροτικών τεμαχίων που του χρεώνει ο ΤΟΕΒ και το οικόπεδο που έχει στην ιδιοκτησίας του δεν κάνει χρήση του δικτύου του ΤΟΕΒ. Κατά συνέπεια ισχυρίζεται ότι δεν είναι ωφελούμενος του δικτύου του ΤΟΕΒ .....

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

άρθρου 52 του ν. 4387/2016 (Α85) και έχει ισχύ από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συμπαραστάτης απεύθυνε το με αρ. πρωτ. 35866/10-3-2021 ερώτημα σχετικά με τη συγκρότηση της ανωτέρω Επιτροπής στην Δ/ση Δια βίου Μάθησης Εμπορίου Τουρισμού, Τμήμα Απασχόλησης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας η οποία απάντησε ότι έχουν αποστείλει το με αριθμό 2638/11-1-2021 έγγραφο προς την ΕΣΣΕ Μητροπόλεως 42, Αθήνα 10563 και την ΓΣΣΕ Πατησίων 69 Τ.Θ. 3626, Αθήνα 10434 ζητώντας άμεσα τον ορισμό εκπροσώπων για την εκ νέου συγκρότηση της επιτροπής. Προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες και να μη φαίνεται εκτεθειμένη η υπηρεσία της Περιφέρειας ο Συμπαραστάτης απέστειλε επιστολή προς την ΕΣΣΕ και την ΓΣΣΕ ζητώντας να ορίσουν τους αντιπροσώπους τους. Ο διορισμός των μελών πραγματοποιήθηκε αφού αποστάλθηκε ο ορισμός των αντιπροσώπων της ΕΣΣΕ και της ΓΣΣΕ με τη με αριθμό 58202/23-4-2021 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας (ΑΔΑ : 66ΗΑ7ΛΨ-ΕΗΥ) και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ ΥΟΔΔ 360/2021 με θητεία τριετή. Με τη δημοσίευση της αποφάσεως διορισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η επιτροπή δύναται να αρχίσει το έργο της.

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.» Δυνάμει του ν. 3852/2010 οι ΤΟΕΒ εποπτεύονται από την Περιφέρεια στην οποία υπάγονται και κατά συνέπεια υπάρχει αρμοδιότητα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης ήρθε σε

επικοινωνία με τον Πρόεδρο του ΤΟΕΒ ..... και έλαβε το καταστατικό του ΤΟΕΒ και αντίγραφο της καρτέλας οφειλών του συγκεκριμένου πολίτη. Κατόπιν μελέτης των προσκομιζόμενων εγγράφων από τον ΤΟΕΒ, του πολίτη και της σχετικής νομοθεσίας ο Συμπαραστάτης κατέληξε στα κάτωθι συμπεράσματα :

A. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΤΟΕΒ

Το πλαίσιο λειτουργίας των τοπικών οργανισμών εγγείων βελτιώσεων ρυθμίζεται από το **ν.δ. 3881/1958 «περί έργων εγγείων βελτιώσεων» (ΦΕΚ 181)** όπως ισχύει σήμερα.

Το **άρθρο 12** ορίζει : « 1. Εις τας περιοχάς ένθα εξετελέσθησαν, εκτελούνται και εκτελεσθήσονται έργα εγγείων βελτιώσεων Α' και Β' τάξεως, χρηματοδοτήσει του Κράτους ή μη, συνιστώνται κατά τας διατάξεις του παρόντος Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β), διακρινόμενοι εις Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) και εις Γενικούς (Γ.Ο.Ε.Β.) οίτινες αποτελούν από της ισχύος του παρόντος τα υπεύθυνα όργανα δια την εκπλήρωσιν των εν τω επομένον άρθρω σκοπών, αποκλειομένης εφ' εξής της δια τους αυτούς σκοπούς συστάσεως Οργανισμών ετέρας μορφής. Οι ΟΕΒ αποτελούν οργανισμούς κοινής ωφέλειας, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.»

Το **άρθρο 13** του ίδιου νομοθετήματος ορίζει : «1. Οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, λειτουργούντες συμφώνως προς τας διατάξεις του καταστατικού αυτών, τας του Ν.Δ. 3881/1958 "περί Εργών Εγγείων Βελτιώσεων" και των εκτελεστικών αυτού διαταγμάτων, εφ' όσον δεν καταργούνται, τροποποιούνται ή συμπληρούνται δια του παρόντος". 2. Ως περιοχή δικαιοδοσίας των Ο.Ε.Β. θεωρείται η υπό των εξυπηρετούντων τους σκοπούς εκάστου εγγειοβελτιωτικού έργου ωφειλουμένη έκτασις. 3. Μέλη των Ο.Ε.Β. καθίστανται υποχρεωτικώς, αφ' ης συσταθούν ούτοι, πάντα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα διατελούντα εις μίαν των ως κάτωθι απαριθμουμένων σχέσεων προς τα εντός των ορίων της περιοχής δικαιοδοσίας των ευρισκόμενα αγροτικά ακίνητα, ήτοι : α) Ιδιοκτήται και νομείς. β) Εν διχασμώ νομής και κυριότητος : αα) Νομείς ως και οι του αγροτικού νόμου και οι εκ προσωρινής διανομής κάτοχοι. ββ) Εμφυτευταί και επιφανειούχοι. γγ) Επικαρπωταί, έχοντες εμπράγματον δικαίωμα χρήσεως ή οικήσεως, και οι κοινωνοί των δικαιωμάτων τούτων, οίτινες όμως υπέχουν τα δικαιώματα και τας υποχρεώσεις ενός μέλους. Οι δυνάμει οιοιδήποτε τίτλου κάτοχοι των ως άνω εκτάσεων εν απουσία η αφανεία των κατά τ' ανωτέρω εξουσιαστών θεωρούνται ως πληρεξούσιοι αυτών, ασκούντες τα προσήκοντα αυτοίς κατά τους όρους του παρόντος

δικαιώματα και εκπληρούντες δια λογαριασμόν των νομίμων ως άνω εντολέων τας εκ του παρόντος βαρυνούσας αυτούς υποχρεώσεις.

Το **άρθρο 14** καθορίζει τους σκοπούς των πιο πάνω οργανισμών και ορίζει ι : «- 1. Εις τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων ανήκει: α) Η διοίκηση των υπό την αρμοδιότητα των υπαγομένων υδάτων ως και η ρύθμισις της χρήσεως και η διανομή αυτών, δια της επιβολής κανονισμών αρδεύσεως και της λήψεως λοιπών αναγκαιούντων μέτρων. β) Η αστυνομία επί των υδάτων και των έργων. γ) Η επιβολή και η βεβαιώσις των κατά το άρθρ. 10 υποχρεώσεων των ωφελουμένων. δ) Η εξόφλησις των προς το Δημόσιον, το Κ.Τ.Γ.Κ. και Δασών και την Α.Τ.Ε. οφειλών αυτών και των κατ' ιδίαν ωφειλουμένων. ε) Ο καθορισμός και η είσπραξις μισθωμάτων ή δικαιωμάτων βοσκής επί μη διανεμηθεισών εκτάσεων εις τας ζώνας των έργων ή επί αποκαλυπτομένων γαιών δικαιωμάτων αλιείας εντός των εις την περιοχήν δικαιοδοσίας των υδάτων παταμών και λμνών, ή ετέρων συναφών δικαιωμάτων. στ) Η εν συνεργασία μετά των αρμοδίων περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας λήψις παντός αναγκαιούντος μέτρου δια την γεωργικήν αξιοποίησιν της δι' ήν καθίστανται αρμόδιοι περιφερείας, ως και η μέριμνα δια την εφαρμογήν προσφόρων συστημάτων και μεθόδων εντατικής εκμεταλλεύσεως του εδάφους.»

Περαιτέρω, στα άρθρα **1 και 2 του ν. 414/1976** «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων του Ν. 3881/1958 κ.λπ.» (ΦΕΚ 212) ορίστηκε ότι οι δαπάνες διοικήσεως, λειτουργίας και συντηρήσεως των εγγειοβελτιωτικών έργων επιβαρύνουν τους ωφελούμενους και καταβάλλονται από αυτούς με τη μορφή στρεμματικών εισφορών ή αρδευτικών τελών ή αντιτίμου χρήσεως ύδατος και ότι κατ' εξαίρεση ορισμένες από τις δαπάνες αυτές επιβαρύνουν το Δημόσιο,

Τέλος, στο **άρθρο 27 του β.δ/τος της 13.9./7.11.1959** «Περί Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων» (ΦΕΚ 243 Α), ορίζεται ότι: «1. Έσοδα των Τ.Ο.Ε.Β. είναι τα δικαιώματα εγγραφής των μελών, ως και τα εν άρθρω 15 του Ν.Δ/τος 3881/1958 προερχόμενα τοιαύτα. 2. ...». Στο δε **άρθρο 29** ορίζεται ότι: «1. Εάν τμήμα της κτηματικής περιουσίας μέλους του Τ.Ο.Ε.Β. δεν εξυπηρετείται ή δεν ωφελείται καθ' οιοδήποτε τρόπον εκ του εκτελεσθέντος έργου, το μέλος δύναται ν' απαιτήσει ανάλογον απαλλαγήν από των εισφορών έναντι του Οργανισμού. 2. Εάν η αξιώσις του μέλους απορριφθή εν όλω ή εν μέρει παρά του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΕΒ, επιτρέπεται η άσκησις ενστάσεως κατά της σχετικής αποφάσεως προς την οικείαν Περιφερειακήν Διεύθυνσιν ΕΒ, ήτις αποφαινεται οριστικώς μετά σύμφωνον γνώμην του παρ' αυτή Περιφερειακού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου».

Από τις πιο πάνω παρατεθείσες διατάξεις, προκύπτει ότι οι τοπικοί οργανισμοί εγγείων

βελτιώσεων αποτελούν ενώσεις προσώπων (φυσικών και νομικών), συνδεδεμένων με εμπράγματα σχέση προς τα αγροτικά ακίνητα μιας ορισμένης περιοχής, οι οποίες έχουν ως σκοπό την διοίκηση και τη ρύθμιση της χρήσεως των υδάτων της περιοχής τους, καθώς και την επιμέλεια και διαχείριση των τεχνικών έργων εγγείων βελτιώσεων για την αύξηση της παραγωγής και την καλύτερη εκμετάλλευση των πιο πάνω ακινήτων. Οι ενώσεις αυτές, όπως διαμορφώθηκαν τελικά με τον τελευταίο από τους πιο πάνω νόμους, χαρακτηρίζονται ρητά ως γεωργικές συνεταιριστικές οργανώσεις αναγκαστικής μορφής και σαν τέτοιες έχουν τον χαρακτήρα νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου. Και να μεν από τις διατάξεις του Ν.Δ. 3881/1958, που αφορούν στις αρμοδιότητες των οργάνων των Τ.Ο.Ε.Β., όπως αυτές τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν, προκύπτει ότι τα όργανα αυτά μπορούν, μέσα στα πλαίσια του νόμου και του καταστατικού, να θεσπίζουν κανόνες υποχρεωτικούς για τα μέλη τους και να ασκούν απέναντι τους εξουσίες διοικητικού χαρακτήρα, που φθάνουν μέχρι και τη λήψη καταναγκαστικών μέτρων, οι εξουσίες όμως αυτές εντάσσονται μέσα στη συνεταιριστική σχέση και δικαιολογούνται από τον αναγκαστικό τους χαρακτήρα, χωρίς όμως να μεταβάλουν τον συνεταιρισμό, σαν τέτοιο, σε αυτοδιοικούμενο οργανικό τμήμα της δημόσιας διοικήσεως, δηλαδή σε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου (ΣΕ 2903/83 Ολομ.).

Όπως έχει κριθεί και από τη νομολογία (357/2019 ΕφΠατρ.), στα βασικά νομοθετήματα περί λειτουργίας των ΤΟΕΒ συναντάται διάσπαρτη η **αρχή της ανταποδοτικότητας κατά την οποία οι δαπάνες λειτουργίας τους επιμερίζονται, στα ωφελούμενα πρόσωπα, ανάλογα με την έκταση και την ωφέλεια που αυτά αποκομίζουν.** Ειδικότερα: α) η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 Ν. [414/1976](#) (ΦΕΚ Α/ 212) προβλέπει ότι οι δαπάνες διοικήσεως, λειτουργίας και συντηρήσεως εγγειοβελτιωτικών έργων βαρύνουν τους ωφελουμένους, β) κατά τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 2 Ν.Δ/τος [3881/1958](#) αναφέρει ότι οι οικονομικές υποχρεώσεις κατανέμονται μεταξύ των ωφελουμένων και γ) η μεν διάταξη του άρθρου 28 παρ. 1 του Ν.Δ/τος της 13- 9/7-11-1959 προβλέπει και την υποχρέωση καταβολής εισφοράς από φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, χωρίς να είναι μέλη, αποκομίζουν ωφέλεια από τα έργα του Οργανισμού, η δε διάταξη του άρθρου 29 παρ. 1 του ίδιου ν.δ/τος προβλέπει ανάλογη απαλλαγή από τις εισφορές εκείνων των μελών των οποίων τμήμα της περιουσίας του δεν εξυπηρετείται ή δεν ωφελείται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, από τα εκτελεσθέντα έργα. Κατά συνέπεια όταν κάποιο ακίνητο δεν επωφελείται δεν υφίσταται υποχρέωση καταβολής εισφοράς.

Β. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗ-ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΤΟΕΒ

Η διαδικασία βεβαίωσης και εισπραξης οφειλών

ρυθμίζεται στο άρθρο **61 του ν. 2538/1997**. Το άρθρο 61 ορίζει ότι : «1. Οι υπόχρεοι για την καταβολή των δαπανών της παρ. 1 του [άρθρου 3](#) του ν.δ. [1277/1972](#) (Α' 213) (πάγιες εισφορές, αρδευτικά τέλη και λοιπά δικαιώματα), υπέρ των Γενικών και Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ), του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας- Ασωπού Κορινθίας (ΑΟΣΑΚ), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (ΠΔΕ) και των Τοπικών Επιτροπών Αρδεύσεων (ΤΕΑ), υποχρεούνται να υποβάλλουν στον οικείο Οργανισμό, στην περιοχή δικαιοδοσίας του οποίου βρίσκονται τα ακίνητα ιδιοκτησίας τους που επωφελούνται από τα εγγειοβελτιωτικά έργα, δήλωση των στοιχείων επικοινωνίας και του αριθμού φορολογικού μητρώου τους (Α.Φ.Μ.), μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης. Αν η χρήση του ακινήτου έχει παραχωρηθεί με οποιονδήποτε τρόπο από τον ιδιοκτήτη του σε άλλο πρόσωπο και έχει συμφωνηθεί η καταβολή των οφειλών να γίνεται από το πρόσωπο αυτό, ιδιοκτήτης και παραχωρησιούχος υποβάλλουν κοινή δήλωση, που υπογράφεται και από τους δύο και περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας τους και τους Α.Φ.Μ. τους. Ο οικείος Οργανισμός δημοσιεύει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο πρόσκληση για την υποβολή των δηλώσεων. Αν μεταβληθεί οποιοδήποτε από τα ανωτέρω στοιχεία, οι υπόχρεοι οφείλουν να υποβάλουν νέα δήλωση με τα επικαιροποιημένα στοιχεία μέσα σε δύο (2) μήνες από τη μεταβολή.

2. Με βάση τις ετήσιες οφειλές της παρ. 1 του [άρθρου 3](#) του ν.δ. [1277/1972](#) οι Οργανισμοί της παραγράφου 1 καταρτίζουν πίνακα των υπόχρεων για την καταβολή των οφειλών, που δημοσιεύεται με ανάρτηση στα γραφεία τους και στον οικείο τόπο δημοσίευσης του Δήμου ή της Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας όπου έχουν την έδρα τους. Κατά του πίνακα οφειλών επιτρέπεται η άσκηση ένστασης μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευσή του, ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) του Οργανισμού. Οι ενστάσεις εξετάζονται υποχρεωτικά μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους. Μετά την έκδοση απόφασης επί των ενστάσεων ο πίνακας οφειλών καθίσταται οριστικός μετά τη θεώρησή του από την οικεία Περιφέρεια.

3. Οι υπόχρεοι καταβάλουν τις οφειλές τους στους οικείους Οργανισμούς της παραγράφου 1 μέσα σε ένα (1) μήνα από την οριστικοποίηση του πίνακα σύμφωνα με την παράγραφο 2. Μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας αυτής οι Οργανισμοί αποστέλλουν με κάθε πρόσφορο μέσο ειδοποίηση προς τους υπερήμερους οφειλέτες σχετικά με το ύψος των οφειλών τους. Με την ίδια ειδοποίηση, τους ενημερώνουν για τη διαδικασία εισπραξης σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 και για τη δυνατότητα επιβολής αναγκαστικών μέτρων και

κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 8 του από 13.9.1959 βασιλικού διατάγματος (Α' 243) και το [άρθρο 40](#) του ν.δ. [3881/1958](#) (Α' 181).

4. Μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την κατά την παράγραφο 2 οριστικοποίηση του πίνακα και το αργότερο μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) μήνες, οι οικείοι Οργανισμοί της παραγράφου 1 καταρτίζουν πίνακα με το σύνολο των υπερήμερων οφειλετών με τις αντίστοιχες ετήσιες οφειλές τους και τον αποστέλλουν στις οικείες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ) για είσπραξη, εφαρμοζομένων των διατάξεων περί είσπράξεως των δημοσίων εσόδων. Η βεβαίωση των οφειλών συντελείται με την εγγραφή των υπόχρεων στον ανωτέρω πίνακα, χωρίς να απαιτείται η σύνταξη χρηματικού καταλόγου από τον οικείο Οργανισμό. Οι ΔΟΥ προβαίνουν στην είσπραξη των οφειλών και αποδίδουν στους δικαιούχους Οργανισμούς τα εισπραττόμενα ποσά. Όταν παρέλθουν τρεις (3) μήνες από την ειδοποίηση των υπόχρεων από τις ΔΟΥ, η οποία πρέπει να κοινοποιείται και στους δικαιούχους Οργανισμούς, οι Οργανισμοί προβαίνουν στην επιβολή αναγκαστικών μέτρων και κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 8 του από 13.9.1959 βασιλικού διατάγματος και το [άρθρο 40](#) του ν.δ. [3881/1958](#).

Στο άρθρο 2 του ν.δ/τος [356/1974](#) (Κ.Ε.Δ.Ε. – Α' 90) ορίζεται ότι « 1. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. [4174/2013](#)), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, η είσπραξη των δημοσίων εσόδων ανήκει στην αρμοδιότητα της Φορολογικής Διοίκησης και των λοιπών οργάνων που ορίζονται με ειδικές διατάξεις για το σκοπό αυτόν ή των ειδικών ταμιών, στους οποίους έχει ανατεθεί η είσπραξη ειδικών εσόδων. 2. Για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων απαιτείται νόμιμος τίτλος. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. [4174/2013](#)), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, νόμιμο τίτλο αποτελούν: α) Τα έγγραφα, στα οποία οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τον οφειλέτη, το είδος, το ποσό και την αιτία της οφειλής. β) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία αποδεικνύεται η οφειλή. γ) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία πιθανολογείται η οφειλή, ως προς την ύπαρξη και το ποσό αυτής, κατά την έννοια του άρθρου 347 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του Κ.Ε.Δ.Ε., «άμα τη βεβαιώσει ποσού τινός εις το Δημόσιον Ταμείον ως δημοσίου εσόδου ο Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου υποχρεούται να αποστείλει προς τον οφειλέτην ατομικήν ειδοποίησιν περιέχουσαν τα στοιχεία του οφειλέτου, το είδος και το ποσόν του χρέους, το οικονομικόν έτος εις ο ανήκει τούτο, τον αριθμόν και την χρονολογίαν του τριπλοτύπου

βεβαιώσεως και την χρονολογίαν πληρωμής του χρέους ή εκάστης δόσεως εις περιπτώσιν καταβολής εις δόσεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 91 παρ. 1 του Ν. Διατάγματος [356/1974](#), σε όσες περιπτώσεις ανατίθεται στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες η είσπραξη των εσόδων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, άλλων νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή φυσικών προσώπων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παραπάνω νομοθετικού διατάγματος.

..... 3. Επί των συμβεβαιουμένων μετά των δημοσίων εσόδων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται εις πάσαν περίπτωσιν αι διατάξεις του παρόντος Ν. Διατάγματος και αι περί παραγραφής των δημοσίων εσόδων διατάξεις.

Στο νόμιμο τίτλο πρέπει να αναφέρεται η ακριβής αιτία της οφειλής, ώστε, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, να είναι δυνατός ο δικαστικός έλεγχος. Τούτο δε, διότι με βάση το "νόμιμο τίτλο" είναι δυνατόν όπως γίνεται στην περίπτωση να επισπευσθεί αναγκαστική εκτέλεση, χωρίς να έχει προηγηθεί διαγνωστική δίκη και έκδοση δικαστικής απόφασης, που θα καθιστούσε σαφείς την αιτία ή τις επιμέρους αιτίες του (φερόμενου ως) οφειλόμενου συνολικού χρέους. Η ανάγκη αυτή καθίσταται εντονότερη, όταν ο ουσιαστικός καθορισμός του χρέους δεν έγινε από το Ελληνικό Δημόσιο (η δράση του οποίου διέπεται από την αρχή και το τεκμήριο της νομιμότητας), αλλά από τρίτο πρόσωπο, όπως είναι στην υπό εξέταση περίπτωση ο ΤΟΕΒ Ιμέρων. Από τη βεβαίωση, ως νόμιμο τίτλο είσπράξεως (βεβαίωση υπό ευρεία έννοια), διακρίνεται η ταμειακή βεβαίωση (βεβαίωση υπό στενή έννοια), που είναι αναγκαία για να μπορεί να επιδιωχθεί η είσπραξη της απαιτήσεως του Δημοσίου, δηλαδή συνιστά αυτή τίτλο εκτελέσεως. Ο νόμιμος τίτλος δεν συμπίπτει με την ταμειακή βεβαίωση, πλην μεταξύ τους υφίσταται στενή αιτιακή σχέση, ώστε σε περίπτωση που η ταμειακή βεβαίωση δεν στηρίζεται σε νόμιμο τίτλο, όπως σε τίτλο στον οποίο δεν προσδιορίζεται επαρκώς το χρέος, να είναι αυτή ακυρωτέα. Και να μεν στον ΚΕΔΕ δεν προβλέπεται κοινοποίηση της ταμειακής βεβαιώσεως στον οφειλέτη, ούτε επιβάλλεται να συνοδεύεται αυτή από τα έγγραφα που συγκροτούν το νόμιμο τίτλο, πλην όμως λόγω της στενής αιτιακής της σχέσεως με το νόμιμο τίτλο, αν ούτε η ταμειακή βεβαίωση της οφειλής ούτε η ατομική ειδοποίηση, -που εκδίδει κατά το άρθρο 4 παρ. 1 Κ.Ε.Δ.Ε. η αρμόδια φορολογική αρχή και κοινοποιείται επίσης στον οφειλέτη-, δεν περιέχει τα καθοριζόμενα στην ως άνω διάταξη στοιχεία, προκειμένου ο οφειλέτης να λάβει επαρκή και ασφαλή γνώση για το είδος του χρέους, το ύψος του, τη χρονολογία βεβαίωσης και γενικά να κατατοπίζεται επαρκώς για την οφειλή του, τότε η έλλειψη αυτή μπορεί να οδηγήσει, κατόπιν ασκήσεως ανακοπής κατά το άρθρο 73 παρ. 1 Κ.Ε.Δ.Ε., στην ακύρωση αυτών,.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Σύμφωνα με τα ανωτέρω η βεβαίωση της ανωτέρω οφειλής από τον ΤΟΕΒ ..... δεν είναι νόμιμη καθώς παραβιάζει τις διατάξεις των ανωτέρω νόμων.

Ειδικότερα, ο πολίτης είναι ιδιοκτήτης ενός οικοπέδου στο χωριό ..... Κοζάνης το οποίο δεν είναι αγροτικό ακίνητο και το οποίο δεν επωφελείται από τα εκτελεσθέντα έργα του ΤΟΕΒ. Το ακίνητο αυτό δεν κάνει χρήση του δικτύου υδροδότησης του ΤΟΕΒ καθώς ο ιδιοκτήτης του δεν έχει προμηθευτεί την αντίστοιχη κάρτα από τον ΤΟΕΒ ..... που είναι απαραίτητη για τη χρήση του δικτύου, γεγονός που το γνωρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΟΕΒ. Κατά συνέπεια ο πολίτης δεν μπορεί να θεωρηθεί ωφελούμενος από τη λειτουργία του δικτύου του οργανισμού (Βλ. απόφαση 91/2000 Ειρ. Κουφαλιών) και δεν πρέπει να του επιβληθεί κάποιο ποσό συμμετοχής. Ο δε προκτήτορας των αγροτεμαχίων που επικαλείται ο ΤΟΕΒ Ιμέρων, ... ήταν επικαρπωτής τεσσάρων αγροτεμαχίων ο οποίος απεβίωσε στις 4/7/2013 και κατά συνέπεια μέχρι την ημέρα εκείνη ήταν αποκλειστικά υπεύθυνος ως προς τις οφειλές προς τον ΤΟΕΒ. Μετά το θάνατό του η επικαρπία ενώθηκε με την ψιλή κυριότητα που είχε παραχωρήσει στα εγγόνια του. Περαιτέρω, όπως προκύπτει το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΟΕΒ Ιμέρων δεν ακολούθησε τη νόμιμη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης οφειλών που ορίζει το άρθρο 61 του ν. 2538/1997

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 4/2021

Έκδοση ατομικής ειδοποίησης χρεών

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης η με αριθμό 155453/13-10-2021 καταγγελία (αριθμός 10 αρίθμησης εισερχομένων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη) με την οποία ο κ. .... ζήτησε τη μεσολάβηση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη για την επίλυση θέματος σχετικά με την με αριθμό πρωτ. 4886/10-3-2021 ειδοποίηση του Δήμου Κοζάνης για οφειλή πάγιου ύδρευσης έτους 2010, κεφαλαίου ύψους 40 ευρώ και προσαυξήσεων ύψους 52,40 ευρώ.

Συγκεκριμένα, ο κ. .... ισχυρίζεται ότι παρέλαβε την ανωτέρω ατομική ειδοποίηση οφειλών που έχει εκδοθεί στο όνομα του αποβιώσαντα πατέρα του και του οποίου ήταν ο διαχειριστής των υποθέσεων του όσο ζούσε. Με απόλυτη βεβαιότητα, η οποία ενισχύεται από το γεγονός ότι ποτέ δεν είχε αποσταλεί λογαριασμός με την οφειλή αυτή και ότι οι προσκομιζόμενοι μετέπειτα λογαριασμοί της ΔΕΥΑΚ δεν αναγράφουν προηγούμενες οφειλές, δηλώνει ότι η οφειλή αυτή έχει εξοφληθεί και προς απόδειξη αυτού σας καλεί να διενεργήσετε επιτόπιες μετρήσεις. Δυστυχώς τα σχετικά αποδεικτικά πληρωμής δεν τα έχει πλέον στην

και ο ΚΕΔΕ καθώς δεν απέστειλε ειδοποίηση με τις, κατά τους ισχυρισμούς του οφειλές προς τον πολίτη και καθώς η ταμειακή βεβαίωση δεν αναλύει το ποσό και την αιτία της κάθε επιμέρους οφειλής. Από την προσκομιζόμενη δε καρτέλα δεν προκύπτει με σαφήνεια η οφειλή του πολίτη καθώς δεν μπορεί να γίνει διασταύρωση και επαλήθευση στις επιμέρους αιτίες του (φερόμενου ως) οφειλόμενου συνολικού χρέους της οφειλής, να μην μπορεί να ελεγχθεί ποιο είναι το κεφάλαιο και η γενεσιουργός αιτία για την κάθε επιμέρους οφειλή, ποιοι είναι οι τόκοι που έχουν επιβληθεί και από ποιο διάστημα απαιτούνται τόκοι ώστε να διαπιστωθεί εάν τυχόν επιβάλλονται τόκοι άνω της πενταετίας οι οποίοι έχουν παραγραφεί. Όλα αυτά αποτελούν λόγους ακυρότητας που κλονίζουν τη νομιμότητα της σχετικής πράξης. Προτείνεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΟΕΒ να επανεξετάσει την περίπτωση και να προβεί σε ανάκληση του νόμιμου τίτλου που απέστειλε ο ΤΟΕΒ στη ΔΟΥ Κοζάνης προκειμένου η ΔΟΥ Κοζάνης στη συνέχεια να αφαιρέσει την οφειλή από το μητρώο του πολίτη καθώς αυτός δεν επωφελείται των έργων του ΤΟΕΒ και καθώς υφίστανται λόγοι ακυρότητας του νόμιμου τίτλου με τον οποίο έγινε η εγγραφή της ταμειακής βεβαίωσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ο καταγγέλλων θα προσφύγει δικαστικά προκειμένου να ακυρωθεί η οφειλή αυτή με αποτέλεσμα να υπάρξει

κατοχή του καθώς μετά την πάροδο των 10 ετών του είχε δημιουργηθεί η εύλογη πεποίθηση ότι δεν θα υπάρξει κάποια αμφισβήτηση από την πλευρά της Διοίκησης. Το μεγάλο διάστημα που μεσολαβεί από την ημέρα που ισχυρίζεται ο Δήμος ότι δημιουργήθηκε η υποτιθέμενη οφειλή (έτος 2010) μέχρι την ημέρα που απέστειλε την ατομική βεβαίωση (έτος 2021) κάνει επισφαλή την απαίτηση του Δήμου και πλήττει την εγκυρότητα της ατομικής ειδοποίησης οφειλής. Με αυτή την ενέργεια η διοίκηση τοποθετεί τον δημότη σε δυσχερέστερη θέση καθώς καθιστά έως αδύνατη την απόδειξη εκ μέρους του της εξόφλησης της οφειλής. Είναι αδύνατο κάποιος δημότης να διατηρεί τους λογαριασμούς πληρωμής για διάστημα άνω των 10 ετών.

Ο δημότης απέστειλε επιστολή με τους ισχυρισμούς του προς τον Αν. Προϊστάμενο της Ταμειακής Υπηρεσίας του Δήμου Κοζάνης, αλλά δεν έλαβε απάντηση.

ΑΡΜΟΛΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεων της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά

προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.» Με βάση την ανωτέρω διάταξη το καταγγελθέν θέμα δεν εντάσσεται στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη αλλά εντάσσεται στις αρμοδιότητες του Δημοτικού Συμπαραστάτη, θέση η οποία **αναιτιολόγητα παραμένει κενή στο Δήμο Κοζάνης**. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης είναι ένας θεσμός που λειτουργεί διαμεσολαβητικά και επιλαμβάνεται τέτοιων

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 5/2021

Αίτημα προσθήκης του ΚΑΔ 96.09.19.06

ως επιλέξιμο φορέα

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας η με αριθμό 1/16-1-2020 καταγγελία (αριθμός αριθμησης εισερχομένων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη) με την οποία ο κ. .... ζήτησε την σύμπραξη του Περιφερειακού Συμπαραστάτη προκειμένου να συμπεριληφθούν οι επιχειρήσεις με υπηρεσίες δερματοστιξίας στην πρόγραμμα «Ενίσχυση Επιχειρήσεων που παρέμειναν κατ'εξάιρεση σε αναστολή λειτουργίας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων 2020». Βάσει της με ΥΑ 29013/2021 (ΦΕΚ Β' 900/8-3-2021) του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την

υποθέσεων. Η μη ύπαρξή του **αποστερεί τους δημότες και τις υπηρεσίες του Δήμου** από μία ανεξάρτητη αρχή, η οποία μπορεί να επιλύσει τις συγκρούσεις και τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη λειτουργία της διοίκησης.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ

Δια του παρόντος εγγράφου παραπέμπεται η καταγγελία στο αρμόδιο τμήμα του Δήμου Κοζάνης και προτείνεται στην αρμόδια υπηρεσία να εισηγηθεί τη διαγραφή της οφειλής καθώς το διάστημα των 10 ετών που διανύθηκε από την ημέρα που δημιουργήθηκε η επικαλούμενη οφειλή έως την αποστολή της ατομικής ειδοποίησης δημιουργεί εύλογες αμφιβολίες ως προς την ύπαρξή της οφειλής και καθιστά σχεδόν αδύνατη την από μέρους του δημότη απόδειξη εξόφλησής της από υπαιτιότητα του Δήμου. Σε διαφορετική περίπτωση, προτείνεται στην αρμόδια υπηρεσία να εισηγηθεί τη διαγραφή των προσαυξήσεων λόγω της παράλειψης ενημέρωσης του δημότη για όλο το προηγούμενο διάστημα η οποία οδήγησε στην διόγκωση της ανωτέρω οφειλής με την επιβολή τόκων άνευ υπαιτιότητας του δημότη. Ως εκ του περισσού, επισημαίνεται η υποχρέωση του Δήμου Κοζάνης να ολοκληρώσει τη διαδικασία εκλογής του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης

εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι **η κρατική χρηματοδότηση** που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης **συνιστά κρατική ενίσχυση**. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό : «1. *Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ενοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.»*

Υπάρχει δυνατότητα κατόπιν αιτήσεως του κράτους μέλους, το Συμβούλιο να αποφασίσει ομόφωνα ότι ενίσχυση που έχει θεσπιστεί ή που πρόκειται να θεσπιστεί από το κράτος μέλος να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 107

ή των προβλεπόμενων από το άρθρο 109 κανονισμών, αν εξαιρετικές περιστάσεις δικαιολογούν μία τέτοια απόφαση. Για αυτές τις κρατικές ενισχύσεις απαιτείται η κοινοποίησή τους στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό : «3. Η Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως περί των σχεδίων που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις, ώστε να δύναται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Αν κρίνει ότι σχέδιο ενισχύσεως δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά, κατά το άρθρο 107, κινεί αμελλητί τη διαδικασία που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η Επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση.»

Ωστόσο, το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 109 της Συνθήκης, μπορεί να καθορίσει κατηγορίες ενισχύσεων οι οποίες απαλλάσσονται από την εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό : «Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύναται να εκδίδει κάθε αναγκαίο κανονισμό για την εφαρμογή των [άρθρων 107](#) και [108](#), και ιδίως να καθορίζει τους όρους εφαρμογής του [άρθρου 108](#), παράγραφος 3, και τις κατηγορίες ενισχύσεων που εξαιρούνται από τη διαδικασία αυτή.» Η δε Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 4 της Συνθήκης, μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις εν λόγω κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό : «4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων για τις οποίες το Συμβούλιο έχει ορίσει, σύμφωνα με το [άρθρο 109](#), ότι μπορούν να μην υπόκεινται στη διαδικασία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.»

Κατόπιν τούτων το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) **994/98**, με τον οποίο αποφάσισε ότι οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας αποτελούν μια τέτοια κατηγορία. Σε αυτή τη βάση, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εφόσον είναι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μια ενιαία επιχείρηση κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης χρονικής περιόδου και δεν υπερβαίνουν ένα καθορισμένο ποσό, θεωρούνται ότι δεν πληρούν όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, συνεπώς, δεν υπόκεινται στη διαδικασία κοινοποίησης.

Η Επιτροπή εξέδωσε τον με αριθμ. 1407/2013 Κανονισμό σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, ο οποίος θέσπισε το πεδίο εφαρμογής και τους κανόνες που εξασφαλίζουν ότι δεν είναι δυνατόν να παρακαμφθούν τα ανώτατα όρια ενισχύσεων που

προβλέπονται από ειδικούς κανονισμούς ή αποφάσεις της Επιτροπής. Ο όρος επιχείρηση διευκρινίστηκε και ορίστηκε ότι επιχείρηση είναι κάθε οντότητα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος της και του τρόπου με τον οποίο χρηματοδοτείται.

Ακολουθώντας την ανωτέρω νόμιμη διαδικασία και σύμφωνα με το έκτο κεφάλαιο της από 20-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 698/20-3-2020) εκδόθηκε η με ΥΑ 29013/2021 (ΦΕΚ Β' 900/08.03.2021) του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την «Ενίσχυση Επιχειρήσεων που παρέμειναν κατ' εξαίρεση σε αναστολή λειτουργίας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων 2020 λόγω τοπικής ισχύος μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς της νόσου Covid 19». Σύμφωνα με την ανωτέρω ΥΑ η ενίσχυση παρέχεται μόνο στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους ΚΑΔ του κεφαλαίου 5 και το οποίο τροποποιήθηκε στη συνέχεια με την ΥΑ 32707/2021 (ΦΕΚ Β 1062/18-3-2021) συμπεριλαμβάνοντας τους ΚΑΔ με δραστηριότητα κομμωτηρίων. Στο κεφάλαιο 5 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης αναγράφονται περιοριστικά οι επιλέξιμες δραστηριότητες χωρίς να υπάρχει δυνατότητα επέκτασης.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Η κρατική ενίσχυση χορηγείται υποχρεωτικά υπό το ανωτέρω νομοθετικό καθεστώς. Το πλαίσιο οποιασδήποτε κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που περιλαμβάνει : α) τη μορφή της επιχορήγησης με την χορήγηση δανείων, των φορολογικών ελαφρύνσεων και των επιδοτήσεων, β) τους τομείς που είναι επιλέξιμοι, γ) το ύψος της ενίσχυσης και δ) τη νομιμότητα μίας τέτοιας ενίσχυσης που έγινε αποκλειστικά για να στηριχθεί η οικονομία λόγω της πανδημίας covid-19, εγκρίνεται με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στη συνέχεια υλοποιείται με υπουργικές αποφάσεις της Κυβέρνησης με αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα επέμβασης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Η μόνη δυνατότητα εκ μέρους της Περιφέρειας που υπάρχει είναι να επισημανθεί στο αρμόδιο Υπουργείο η παράλειψη ενός ΚΑΔ και εφόσον το αποδεχθεί το Υπουργείο να προχωρήσει σε τροποποίηση της υπουργικής απόφασης συμπληρώνοντας τον ΚΑΔ που απουσιάζει. Η Περιφερειακή Συμπαραστάτης μετέφερε το αίτημα του πολίτη στο αρμόδιο τμήμα της Περιφέρειας το οποίο δήλωσε ότι γίνονται προσπάθειες ώστε να ενταχθεί ο ανωτέρω ΚΑΔ είτε σε αυτό το πρόγραμμα είτε σε άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα και αναμένουν νέα απόφαση προκειμένου να καλυφθεί αυτός ο ΚΑΔ.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 6/2021

Διενέργεια αυτοψίας για τη διαπίστωση συμμόρφωσης επιχείρησης με υγειονομικούς

**όρους και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων ποτών
ΙΣΤΟΡΙΚΟ**

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης η με αριθμό 155410/13-10-2021 καταγγελία (αριθμός 9 αρίθμησης εισερχομένων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη) με την οποία ο κ. .... ζήτησε τη μεσολάβηση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη για την επίλυση θέματος σχετικά με την με αριθμό πρωτ. .... αίτηση προς το τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου για την παραβίαση πολεοδομικής διατάξεως από κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Συγκεκριμένα, ο κ. .... ισχυρίζεται ότι το κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος με την επωνυμία «.....» το οποίο γειτονεύει με οικοδομή στην οποία αυτός διαμένει, δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης Υ1γ/2017(ΥΑ Υ1γ/Γ.Π/ οικ.47829 ΦΕΚ Β2161 2017): “Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων/ποτών και άλλες διατάξεις καθορίστηκαν οι αναγκαίοι υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις για τη λειτουργία επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών”. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η καπνοδόχος του καταστήματος θα πρέπει να είναι ψηλότερη από το ψηλότερο γειτονικό κτίριο κάτι το οποίο δεν εφαρμόζεται στην υπό κρίση περίπτωση.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. **28/2015** (Α` 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Με την ΥΑ Υ1γ/2017(ΥΑ Υ1γ/Γ.Π/οικ.47829 ΦΕΚ Β 2161 2017) : «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων / ποτών και άλλες διατάξεις» καθορίστηκαν οι αναγκαίοι υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις για τη λειτουργία επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών.

Δυνάμει του άρθρου 3 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης υποχρεωτικά επιβάλλεται Υγειονομικός έλεγχος ο οποίος ασκείται, τακτικά ή έκτακτα ή κατόπιν καταγγελίας, στις επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών και στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών υγειονομικού ενδιαφέροντος και γενικότερα στις δραστηριότητες οι συνθήκες λειτουργίας των οποίων είναι δυνατόν να επιδράσουν δυσμενώς στην Δημόσια Υγεία και το Περιβάλλον γενικότερα.

Σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 5 της ίδιας υπουργικής απόφασης καθορίζονται οι γενικοί υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας των επιχειρήσεων. Ειδικότερα :

«10. ΑΠΑΓΩΓΗ ΚΑΠΝΩΝ-ΑΕΡΙΩΝ ΚΑΥΣΕΩΣ

Η απαγωγή των καπνών, της αιθάλης και των αερίων καύσεως της καύσιμης ύλης, καθώς και των αερίων και οσμών που παράγονται κατά την παρασκευή φαγητών, ψήσιμο κρέατος κ.λπ., θα γίνεται πλήρως με ειδικό απορροφητικό σύστημα, ώστε αυτά να μη διαχέονται στο περιβάλλον και να μην ενοχλούνται οι πελάτες, οι εργαζόμενοι και οι περίοικοι.

Η χοάνη του ανωτέρω απαγωγικού συστήματος θα βρίσκεται πάνω από την εστία πυρός και θα είναι επαρκών διαστάσεων, ώστε να καλύπτεται όλη η επιφάνεια της εστίας. Το απαγωγικό σύστημα θα πρέπει να συντηρείται και να καθαρίζεται ανελλιπώς ώστε να εξασφαλίζεται η ικανοποιητική λειτουργία του και να αποτρέπονται κίνδυνοι επιμόλυνσης των τροφίμων.

Η επιχείρηση πρέπει να διαθέτει αποδεικτικό συντήρησης και καθαρισμού και καλής λειτουργίας του απαγωγικού συστήματος στο φάκελο της.

Η απαγωγή των αερίων καύσεως της καύσιμης ύλης, του καπνού κ.λπ. θα γίνεται μέσω της κεντρικής καπνοδόχου του κτιρίου, άλλως, αν αυτό δεν είναι δυνατό, θα τοποθετούνται εξωτερικοί απαγωγοί σωλήνες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία, οι οποίοι θα φθάνουν πάνω από την στέγη του κτιρίου, στο οποίο στεγάζεται το κατάστημα ή εργαστήριο, και σε ύψος κατάλληλα ψηλότερο από αυτήν ή, αν υπάρχει ψηλότερο γειτονικό κτίριο, υψηλότερα από τη στέγη του γειτονικού τούτου κτιρίου, ώστε να μην ενοχλούνται οι περίοικοι γενικά.

Στις περιπτώσεις που παρά τα ανωτέρω δημιουργούνται οχλήσεις στους περίοικους η επιχείρηση θα πρέπει να λαμβάνει όλα τα προβλεπόμενα τεχνικά μέτρα (φίλτρα, κ.λπ.) ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή οχλήσεων στους περίοικους.

Στις επιχειρήσεις στις οποίες χρησιμοποιούνται ηλεκτρικές εστίες ή ηλεκτρικοί κλίβανοι, ή ως καύσιμη ύλη χρησιμοποιείται υγραέριο ή φυσικό αέριο αντί του ανωτέρω απαγωγικού συστήματος μπορεί να επιτραπεί η εγκατάσταση ειδικού συστήματος (π.χ. φίλτρων ενεργού άνθρακα ή άλλου υλικού) κατάλληλου για την εξουδετέρωση των αερίων οσμών κ.λπ. και το οποίο θα πρέπει να

συντηρείται ανελλιπώς ώστε να εξασφαλίζεται η κανονική λειτουργία του και το επιθυμητό αποτέλεσμα της όλης εγκατάστασης, δηλαδή η μη δημιουργία οχλήσεων.

Το είδος των φίλτρων και του όλου εν γένει συστήματος θα πρέπει να έχει σχεδιαστεί και μελετηθεί από υπεύθυνο μηχανικό και θα πρέπει να συντηρείται τακτικά, ώστε να εξασφαλίζεται η ικανοποιητική λειτουργία και να αποτρέπονται κίνδυνοι επιμόλυνσης των τροφίμων.

Να τηρούνται σχετικά αρχεία συντήρησης και καθαρισμού του συστήματος.

Από τα ανωτέρω εξαιρούνται συστήματα έμφησης νέων τεχνολογιών που από τις προδιαγραφές τους δεν απαιτούν απαγωγικό σύστημα σύμφωνα με σχετική βεβαίωση του κατασκευαστή ή αρμόδιου μηχανικού.»

Σύμφωνα με το άρθρο 16 της ίδιας υπουργικής απόφασης ορίζονται οι κυρώσεις και τα πρόστιμα. Ειδικότερα :

«Αρμόδια όργανα για τον έλεγχο τήρησης των υγειονομικών προϋποθέσεων είναι οι Υγειονομικές Υπηρεσίες την παράγραφο 1 του άρθρου 2 της παρούσης.

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες εισηγούνται στην αρμόδια αρχή γνωστοποίησης την κύρωση για την εκάστοτε παράβαση.

Η έλλειψη γνωστοποίησης ή η γνωστοποίηση αναληθών στοιχείων ή η παράλειψη γνωστοποίησης με- ταβληθέντων στοιχείων δεν επιφέρουν ως αυτοτελείς παραβάσεις ποινικές κυρώσεις, άρθρο 34 παρ. 5 του ν. [4442/16](#)(ΦΕΚ 230 τ.Α').

Στους παραβάτες των Υγειονομικών Διατάξεων επιβάλλονται, οι κυρώσεις που προβλέπονται στον α.ν. [2520/1940](#) (ΦΕΚ 273 τ.Α') και το [άρθρο 43](#) του ν. [4025/2011](#) (ΦΕΚ2 28/τ.Α'/2-11- 2011) όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

Παραβάσεις που αφορούν τα τρόφιμα επιτίουν

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 7/2021

Αίτημα τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας η με αριθμό 50636/12-4-2021 καταγγελία (αριθμός 4 αρίθμησης εισερχομένων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη) με την οποία ο κ. .... ζήτησε την σύμπραξη του Περιφερειακού Συμπαραστάτη προκειμένου να γίνει δεκτή η με αριθμό 105/21-11-2016 αίτηση τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου Μανιακών-Νέας Λεύκης στο ΟΤ ..... και στο ..... στο οποίο είναι ιδιοκτήτης του οικοπέδου .....

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των

στις ρυθμίσεις του νόμου [4235/2014](#) (ΦΕΚ 32/τ.Α'/2014).

Για παραβάσεις που αφορούν την ηχορύπανση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. [180/1979](#) και το [άρθρο 37](#) του ν. [4055/2012](#) (ΦΕΚ [51 τ.Α'](#)) όπως κάθε φορά ισχύουν. »

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Ο Συμπαραστάτης επισκέφτηκε το αρμόδιο τμήμα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας όπου και ενημερώθηκε ότι στις 13-5-2021 ώρα 13:00 διενεργήθηκε αυτοψία κατόπιν της αναφοράς του καταγγέλλοντος και καταγράφηκαν τα ευρεθέντα στην έκθεση αυτοψίας. Το Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας απέστειλε στο κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος αντίγραφο της αυτοψίας, το οποίο κοινοποίησε στη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού-Εφαρμογών και Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Κοζάνης ώστε να λάβει γνώση και να προβεί στα νόμιμα. Το αρμόδιο τμήμα απάντησε ότι επιλήφθηκε στις 13-5-2021, μέσα σε εύλογο διάστημα από την κατάθεση του από 26-4-2021 αιτήματος, τηρώντας τη σειρά προτεραιότητας των αιτημάτων των πολιτών.

Στην ανωτέρω έκθεση αυτοψίας καταγράφοντα όσα διαπιστώθηκαν. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε μακροσκοπικά κατά τη στιγμή του ελέγχου **ότι ο εξωτερικός απαγωγός σωλήνας δεν βρισκόταν σε ύψος ψηλότερο από το ψηλότερο γειτονικό κτήριο όπως ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.**

Δια του παρόντος εγγράφου προτείνεται στην αρμόδια Υπηρεσία να επαναλάβουν τον έλεγχο και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του καταστήματος να προβούν στα νόμιμα. Επίσης, επισημαίνεται στο κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος η υποχρέωσή του να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης.

επιχειρήσεων της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με το Π.Δ. 16-8-1988 ΦΕΚ Δ 647/1988 εγκρίθηκε η Πολεοδομική Μελέτη Μανιακών - Νέας Λεύκης με την οποία προβλέπεται η δημιουργία πεζοδρόμου μεταξύ των οικοδομικών τετραγώνων Γ 125, Γ5 και Γ111γ. Με την ΚΟ/13/242-1992 απόφαση Νομάρχη Καστοριάς κυρώθηκε η με αριθμό 3/91 πράξη εφαρμογής Μανιακών-Νέας Λεύκης και διορθώθηκε με τη με αριθμό 9/2000 διορθωτική πράξη εφαρμογής.

Ο καταγγέλλων κατέθεσε τη με αριθμό 105/21-11-2016 αίτηση στο Δήμο Καστοριάς με την οποία υπέβαλε πρόταση τροποποίησης του ισχύοντος Σχεδίου Οικισμού Μανιακών. Με την αίτησή του πρότεινε : Α) τη μετατόπιση του διερχόμενου από τα ΟΤ Γ125 και Γ5 πεζοδρόμου προκειμένου να ταυτιστεί με τον αρχικό ιδιωτικό δρόμο που προϋπήρχε της έγκρισης του σχεδίου, μειώνοντας σημαντικά τη ρυμοτόμηση του οικοπέδου 011825B και κυρίως βελτιώνοντας τη γεωμετρία του πεζοδρόμου, Β) τη μετατόπιση του πεζοδρόμου, της ρυμοτομικής και της οικοδομικής γραμμής, στην ανατολική πλευρά του ΟΤ Γ5 ώστε αφενός να μην επηρεάζεται το υφιστάμενο κτίσμα του οικοπέδου με αριθμό 0118717 και αφετέρου να περιοριστούν οι αναίτιες ρυμοτομήσεις στα οικοπέδα 011817 και 011818. Ταυτόχρονα προτάθηκε η μετατόπιση της ρυμοτομικής γραμμής στη δυτική πλευρά του ΟΤ Γ 126 που είναι χαρακτηρισμένο ως «Χώρος Στάθμευσης» ώστε να παραμείνει σταθερό το πλάτος της διερχόμενης οδού και Γ) τη δημιουργία του ΟΤ Γ5β ως κοινόχρηστου χώρου. Ταυτόχρονα προτάθηκε η δημιουργία πεζοδρόμου πλάτους 3 μέτρων, μεταξύ των ΟΤ Γ5 και Γ5β, ο οποίος συνδέεται λειτουργικά και θα αποτελέσει ενιαίο σύνολο με το περιμετρικό δίκτυο των πεζοδρόμων.

Ο Δήμος Καστοριάς με την υπ' αριθμ. 235/17 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου έκανε δεκτή την τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου Μανιακών-Νέας Λεύκης στο ΟΤ ..... και ..... Όπως αναγράφεται στην απόφαση αυτή γνωμοδοτεί θετικά και εγκρίνει : 1) τη μετατόπιση του διερχόμενου από τα ΟΤ Γ125 και Γ5 πεζοδρόμου προκειμένου να ταυτιστεί με τον αρχικό ιδιωτικό δρόμο που προϋπήρχε της έγκρισης του σχεδίου, μειώνοντας σημαντικά τη ρυμοτόμηση του οικοπέδου 011825β και κυρίως βελτιώνοντας τη γεωμετρία του πεζοδρόμου 2) τη μετατόπιση του πεζοδρόμου, της ρυμοτομικής και της οικοδομικής γραμμής, στην ανατολική πλευρά του ΟΤ Γ5 ώστε αφενός να μην επηρεάζεται το υφιστάμενο κτίσμα του οικοπέδου με αριθμό 011817 και αφετέρου να περιοριστούν οι αναίτιες ρυμοτομήσεις στα οικοπέδα 011817 και 011818. Ταυτόχρονα προτείνει τη μετατόπιση της ρυμοτομικής γραμμής στη δυτική πλευρά του ΟΤ Γ126 που είναι χαρακτηρισμένο ως "Χώρος Στάθμευσης", ώστε να παραμείνει σταθερό το πλάτος της διερχόμενης οδού 3) τη δημιουργία του ΟΤ Γ5β ως κοινόχρηστου χώρου. Τέλος, προτείνει τη δημιουργία πεζοδρόμου πλάτους 3 μέτρων,

μεταξύ των ΟΤ Γ5 και Γ5β, ο οποίος συνδέεται λειτουργικά και θα αποτελέσει ενιαίο σύνολο με το περιμετρικό δίκτυο των πεζοδρόμων. Η ανάγκη δημιουργίας του κοινόχρηστου χώρου, προκύπτει από την ύπαρξη υπόγειου αγωγού ομβρίων υδάτων που καθιστά απαγορευτική την οικοδομική εκμετάλλευση των οικοπέδων 21N (ιδιοκτησίας Δήμου Καστοριάς) και 011816 (ιδιοκτησίας Ελληνικούς Δημοσίου).

Κατά της απόφασεως αυτής άσκησαν τη με αριθμό 1637/13-3-2018 ένσταση οι κ. ...., ... και ....., ιδιοκτήτες των με αρ. 011817, 0118818 και 011819 οικοπέδων, η οποία όμως απορρίφθηκε με τη με αριθμό 286/19 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καστοριάς. Η απόφαση τροποποίησης δεν κοινοποιήθηκε όπως όφειλε σε όλους τους όμορους και άμεσα ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες αλλά όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα η με αριθμό πρωτ. 2526/30-1-2020 ανακοίνωση τοιχοκολήθηκε στον πίνακα ανακοινώσεων του Δήμου, δημοσιεύτηκε σε δύο τοπικές εφημερίδες και αποστάλθηκε ατομική ειδοποίηση σε όλους τους εμπλεκόμενους ιδιοκτήτες.

Στη συνέχεια, η Διεύθυνση Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Καστοριάς διαβίβασε με το με αριθμό πρωτ. 22363/28-7-2020 έγγραφο το φάκελλο της υπόθεσης στο τμήμα Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας το οποίο στη συνέχεια συνέταξε τη με αριθμό 91688/18-6-2021 εισήγηση προς το Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων ΠΕ Καστοριάς εισηγούμενο την απόρριψη της πρότασης του Δήμου Καστοριάς.

NOMΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Όπως έχει παγίως κριθεί (ΣτΕ 2071/2007 επταμ, 3047/2015 επταμ, κ.ά.), η τροποποίηση σχεδίου πόλεως ή η αναθεώρηση πολεοδομικής μελέτης θεωρείται, κατ' αρχήν, όλως εντετοπισμένη όταν με αυτή επέρχεται μικρής εκτάσεως μεταβολή και θίγεται ένα οικοπέδο ή μικρός αριθμός γειτονικών οικοπέδων, έστω και εάν αυτά ευρίσκονται σε διαφορετικά οικοδομικά τετράγωνα. Και στην περίπτωση, όμως, αυτή η τροποποίηση δεν θεωρείται όλως εντετοπισμένη όταν, ενόψει του χαρακτήρα της, συνιστά σημαντική πολεοδομική παρέμβαση για το συγκεκριμένο οικιστικό σύνολο.

Στην υπό εξέταση περίπτωση, η αιτούμενη τροποποίηση αφορά δύο οικοδομικά τετράγωνα στα οποία επέρχεται αναδιάταξη κοινόχρηστων χώρων ενώ οι λοιπές δευτερεύουσες διαρρυθμίσεις συνδέονται αρρήκτως με την πρώτη βασική ρύθμιση. Κατά συνέπεια έχει εσωτερική συνοχή και δεδομένου ότι οι αιτούμενες ρυθμίσεις είναι μικρής κλίμακας είναι εντοπισμένη τροποποίηση.

Η όλη διαδικασία τροποποίησης ρυθμίζεται στο ν. 2831/2000 και στο ΠΔ 14//1999 (ΦΕΚΔ 580/1999).

Α. Ειδικότερα στο άρθρο 29 του ν. 2831/2000 ορίζεται ότι :

Άσκηση αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού
1. Με απόφαση του οικείου νομάρχη και με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 γίνονται οι ακόλουθες πολεοδομικές ρυθμίσεις:

α) Η έγκριση και τροποποίηση ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και ο καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης σε αγροτικούς οικισμούς, σύμφωνα με το [άρθρο 38](#) του ν. [1337/1983](#) ([ΦΕΚ 33 Α](#)).

β) Η τροποποίηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών και ο καθορισμός και η τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης σε αυτά, καθώς και η έγκριση πολεοδομικής μελέτης ανάπλασης και αναμόρφωσης κατά τις διατάξεις των άρθρων 11 και 15 παρ. 4 του ν. [2508/1997](#) ([ΦΕΚ 124 Α](#)).

Αρμόδιο Συμβούλιο να γνωμοδοτεί για τις ρυθμίσεις των εδαφίων α' και β' είναι το Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του οικείου νομού,¹

.....
.....

4. Όπου στις προηγούμενες παραγράφους προβλέπεται τροποποίηση εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών, οι σχετικές πολεοδομικές ρυθμίσεις πρέπει:

«α) να μην επιφέρουν μείωση της συνολικής επιφάνειας κοινόχρηστων χώρων ούτε των αναγκαίων κοινωφελών χώρων, σύμφωνα με τα γενικά πλαίσια χρήσεων γης (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ ή ΤΧΣ). Επιτρέπεται η μείωση όταν η τροποποίηση γίνεται λόγω άρσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η οποία: αα) είτε γίνεται σε συμμόρφωση αποφάσεων των αρμόδιων δικαστηρίων, με τις οποίες ακυρώνεται η άρνηση της διοίκησης να άρει την απαλλοτρίωση, ββ) είτε έχει αρθεί αυτοδικαίως μετά την παρέλευση δεκαπενταετίας από την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου, με το οποίο επιβλήθηκε για πρώτη φορά η ρυμοτομική απαλλοτρίωση ή δέσμευση του ακινήτου, γγ) είτε έχει αρθεί αυτοδικαίως μετά την παρέλευση πενταετίας από την κύρωση της σχετικής πράξης εφαρμογής ή της πράξης αναλογισμού.»

β) να μην επιφέρουν αύξηση του ισχύοντος συντελεστή δόμησης ούτε αλλαγή των γενικών κατηγοριών χρήσεων της περιοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του από 23.2.1987 π.δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ'), δυσμενέστερη για το φυσικό και δομημένο περιβάλλον και

γ) να μην είναι αντίθετες με τις διατάξεις και κατευθύνσεις των εγκεκριμένων Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π..

Β. Ειδικότερα στο άρθρο 154 του ΠΔ 14-//1999 (ΠΔ ΦΕΚ Δ 580 1999) ορίζεται ότι :

¹ Τα Συμβούλια Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ) συγκροτούνται με απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην έδρα κάθε περιφερειακής ενότητας και έχουν τις εξής αρμοδιότητες : α) εξετάζουν προσφυγές κατά των πορισμάτων των ελεγκτών δόμησης β) ασκούν αρμοδιότητες των ΣΧΟΠ

Διαδικασία έγκρισης ή αναθεώρησης-τροποποίησης σχεδίου πόλης (άρθρο 3 ν.δ. 17.7/16.8.1923, ν.δ. 29.11.1923, άρθρο 21 παρ. 1, 2, 3, 4 π.δ. 3/22.4.1929, άρθρο μόνο β.δ. 25.6./21.8.1948, [άρθρο 31](#) παρ. 3 ν. [1577/1985](#))

1. Το σχέδιο πόλης πριν την έγκριση του εκτίθεται με το σχετικό τοπογραφικό χάρτη στο δημαρχείο ή κοινοτικό κατάστημα επί δεκαπέντε ημέρες. Για το γεγονός αυτό το κοινό ειδοποιείται από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας με γενική πρόσκληση που τοιχοκολλάται στα δημοσιότερα μέρη της πόλης. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν έγγραφα στο δήμο ή την κοινότητα τυχόν ενστάσεις τους κατ' αυτών, τις οποίες ο δήμος ή η κοινότητα είναι υποχρεωμένη να διαβιβάσει μαζί με την κατά την επομένη παράγραφο γνωμοδότηση στην αρμόδια για την έγκριση κλπ. του σχεδίου αρχή.

2. Τα κατά τα παραπάνω σχέδια πόλεων με τους επεξηγηματικούς τους πίνακες και υπομνήματα εγκρίνονται με π. δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή με άλλη πράξη της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής μετά προηγούμενη γνωμοδότηση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και του ΣΧΟΠ. Η γνωμοδότηση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου είναι μόνο συμβουλευτική, και η Αρμόδια αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση μετά σύμφωνη γνώμη του ΣΧΟΠ να απορρίπτει ή και να τροποποιεί τα σχέδια που προτείνονται από τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια.

3. Κάθε φορά που ζητείται γνωμοδότηση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για την έγκριση κλπ. σχεδίου πρέπει αυτή να εκδίδεται και κοινοποιείται στην Αρμόδια αρχή σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα ([άρθρο 1](#) παρ. 7 ν. [1832/1989](#)) ή από άλλη ειδική διάταξη. Μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να τηρούνται και οι κατά την παραπάνω παράγραφο 1 διατυπώσεις. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η Αρμόδια αρχή μπορεί μετά σύμφωνη γνώμη του ΣΧΟΠ να προβαίνει στην έγκριση κλπ του σχεδίου και χωρίς τη γνωμοδότηση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή χωρίς την τήρηση των διατυπώσεων που αναφέρθηκαν.

4. Τα σχέδια ρυμοτομίας ή οι τροποποιήσεις τους που υποβάλλονται από τους δήμους ή τις κοινότητες στην Αρμόδια αρχή για έγκριση, πρέπει να συνοδεύονται από τις τυχόν σχετικές ενστάσεις του κοινού με τις παρατηρήσεις των δήμων και κοινοτήτων γι' αυτές και με παραστατική επεξήγηση κάθε ένστασης στο σχέδιο.

5. **Καμία τροποποίηση εγκεκριμένου σχεδίου δεν πρέπει να υποβάλλεται για έγκριση στην Αρμόδια αρχή αν δεν δικαιολογείται από κάποια κοινή ανάγκη.** Οι ενδιαφερόμενοι ιδιοκτήτες πρέπει πάντοτε να ενημερώνονται όταν πρόκειται για μικρής έκτασης εντοπισμένες τροποποιήσεις και δυσδικαιολόγητες από την παραπάνω άποψη (δηλ.

μετατόπιση ή κατάρριψη οδού, διάνοιξη οδού σε οικοδομικό τετράγωνο κτλ). Για το λόγο αυτό πρέπει να καλούνται από το δήμο ή την κοινότητα σύμφωνα με τις σχετικές για την κοινοποίηση διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και να βεβαιώνεται υπεύθυνα από το δήμο ή την κοινότητα η πρόσκληση όλων αυτών.

Εκτός από την πρόσκληση αυτή επιβάλλεται αν μεν πρόκειται για πόλη μέχρι 5.000 κατοίκους να τοιχοκολληθεί και ανακοίνωση στα δημοσιότερα μέρη της πόλης (δημαρχείο, κεντρικά καφενεία, ναοί κλπ), αν δε πρόκειται για πόλη μεγαλύτερη των 5.000 κατοίκων να δημοσιευθεί η τροποποίηση που μελετάται δύο συνεχόμενες φορές σε δύο τοπικές εφημερίδες. Αν δεν υπάρχουν εφημερίδες, η δημοσίευση γίνεται σε αυτές οι οποίες περισσότερο κυκλοφορούν στον τόπο που πρόκειται να τροποποιηθεί το σχέδιο. Η δημοσίευση στις εφημερίδες επιβάλλεται και όταν πρόκειται για γενική έγκριση ή τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου.

6. Καμία πρόταση για τροποποίηση εγκεκριμένου σχεδίου δεν επιτρέπεται να υποβάλλεται στην Αρμόδια αρχή αν ο προτείνων δεν διευκρινίζει με πληρότητα, σαφήνεια και υπεύθυνα στα σχετικά σχέδια της τροποποίησης αν με αυτές θίγονται κτίρια που έχουν ανεγερθεί με βάση το τροποποιούμενο σχέδιο ή οικοπέδα που έχουν τακτοποιηθεί με βάση αυτό και αν οικοπέδα άρτια γίνονται μη άρτια και σε καταφατική περίπτωση αν δεν καθορίζει τα ακίνητα που θίγονται. Την ίδια υποχρέωση έχει και ο δήμος ή η κοινότητα που υιοθετεί την πρόταση.

7. Οι ιδιώτες που ζητούν την τροποποίηση του σχεδίου είναι πάντα υποχρεωμένοι να προπαρασκευάζουν τα κατά το προηγούμενο άρθρο τεχνικά στοιχεία με δική τους δαπάνη και επιμέλεια και να προσκομίζουν στην αρμόδια υπηρεσία τα κατά τις προηγούμενες παραγράφους 5 και 6 στοιχεία (κοινοποιήσεις κλπ).

ΑΝΑΛΥΣΗ

Είναι φανερό ότι ο πολεοδομικός σχεδιασμός πρέπει να υπαγορεύεται από πολεοδομικά κριτήρια και να αποβλέπει στην ικανοποίηση σκοπών δημοσίου συμφέροντος, στην εξυπηρέτηση της λειτουργικότητας και ανάπτυξης των οικισμών και στη διασφάλιση των βέλτιστων δυνατών όρων διαβίωσης.

Κατά την τροποποίηση πολεοδομικής μελέτης ή ρυμοτομικού σχεδίου επιτρέπεται, μεν, αναδιάταξη των κοινοχρήστων χώρων, αλλά υπό τον όρο ότι δεν θα μειώνεται η έκτασή τους, δεδομένου ότι οι χώροι αυτοί, όπως και οι χώροι πρασίνου, αποτελούν βασικό στοιχείο του πολεοδομικού σχεδιασμού, η δε πρόβλεψη και διαμόρφωσή τους, καθώς και η έκταση, το εύρος και η διάταξή τους, συνιστούν ουσιώδη και καθοριστικό παράγοντα για τη θεραπεία των κοινών αναγκών, της λειτουργικότητας, της αισθητικής και της εν γένει φυσιολογίας των πόλεων και, συνεπώς, η διατήρηση των χώρων

αυτών έχει πρωταρχική σημασία για την προστασία του αστικού περιβάλλοντος.

Εξάλλου, η τροποποίηση σχεδίου πόλεως, η οποία κατ' αρχήν θεσπίζεται κατά την ανέλεγκτη ουσιαστική κρίση της πολεοδομικής αρχής (ΣτΕ 3241/2005, 4146/2001), πρέπει να αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των αναγκών της πόλεως από άποψη υγιεινής, ασφάλειας, οικονομίας και αισθητικής και στην αρτιότερη διαρρύθμισή της. Περαιτέρω, οι τροποποιήσεις ρυμοτομικών σχεδίων επιβάλλεται να αιτιολογούνται με βάση πολεοδομικά κριτήρια, η αιτιολογία δε αυτή, η οποία πρέπει να είναι ειδικότερη επί εντετοπισμένης τροποποίησης, μπορεί να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου (ΣτΕ 2086/2006, 3117/2004, 3440/2002 κ.ά.). Κατά τη διαμόρφωση του σχεδίου και την αναζήτηση του πλέον πρόσφορου τρόπου εξυπηρέτησης των πολεοδομικών αναγκών, δεν αποκλείεται η Διοίκηση να λαμβάνει υπόψη επιβληθαικώς και παράγοντες αναγομένους στην υφιστάμενη πραγματική κατάσταση και το μέγεθος των επιβαλλόμενων πολεοδομικών βαρών, επιδιώκοντας, κατά το δυνατόν, αφενός την αποφυγή υπέρμετρων επιβαρύνσεων και αφετέρου την ίση μεταχείριση των ιδιοκτητών από απόψεως κατανομής των πολεοδομικών βαρών, υπό τον όρο, πάντως, ότι η προκρινόμενη ρύθμιση τελεί εντός των πλαισίων εξυπηρέτησης των πολεοδομικών αναγκών, των οποίων η θεραπεία προέχει, κατά νόμο, έναντι της προστασίας των ιδιωτικών συμφερόντων.

Ειδικότερα, η πρόβλεψη κοινοχρήστων χώρων πρέπει να συνάπτεται προς πολεοδομικά κριτήρια που να αναφέρονται στην ορθολογική διάταξη μεταξύ οικοδομήσιμων και κοινοχρήστων χώρων, στην εξυπηρέτηση των κυκλοφοριακών και εν γένει οικιστικών αναγκών και στην αισθητική προβολή της περιοχής. Στα πλαίσια, δε, των ανωτέρω νομίμων πολεοδομικών κριτηρίων, μπορεί να λαμβάνονται επιβληθαικώς υπόψη ιδιωτικά δίκαια και συμφέροντα, εφόσον η θεραπεία τους εναρμονίζεται με το δημόσιο συμφέρον, χωρίς όμως να μπορούν να αποτελέσουν αποκλειστικό έρεισμα ρυμοτομικής ρυθμίσεως.

Εξ άλλου, εάν κατά τη διοικητική διαδικασία υποβληθούν ενστάσεις των ενδιαφερομένων με ειδικούς ισχυρισμούς, αναγομένους στην έλλειψη της συνδρομής νόμιμων κατ' αρχήν κριτηρίων, η αιτιολογία, δυναμένη, όπως προαναφέρθηκε, να συμπληρώνεται και από τα στοιχεία του φακέλου, πρέπει να περιέχει ειδική απάντηση στους ισχυρισμούς αυτούς (βλ. ΣτΕ 3117/2004 Επταμ, 2005/2003 Ολομ, 413/2005, 1512/2003, 3440/2002, 2979/2000, 3443/1999, 2124/1999, κ.ά.).

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Ο περιφερειακός συμπαραστάτης διενήργησε επιτόπια αυτοψία και συζήτησε με τον καταγγέλλοντα και τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας

προκειμένου να σχηματίσει ολοκληρωμένη άποψη. Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού επισήμανε ότι η πρόταση τροποποίησης δεν έχει κοινοποιηθεί σε όλες τους ιδιοκτήτες των εμπλεκόμενων ιδιοκτησιών και τόνισε ότι κατά την εκτίμηση μίας προτάσεως αξιολογούν τα υπέρ και τα κατά και την εξετάζουν συνολικώς ορώμενη και όχι σε σχέση με μία μόνο ιδιοκτησία. Η με αριθμό πρωτ. 91688/18-6-2021 εισήγηση της Διεύθυνσης είναι απορριπτική σε σχέση με την πρόταση τροποποίησης.

Ειδικότερα στην εισήγηση αναφέρεται ότι : «Μετά τα παραπάνω άποψη της Υπηρεσίας μας είναι ότι δεν υπάρχει λόγος για τροποποίηση του εγκεκριμένου σχεδίου στο ευθύγραμμο τμήμα του εγκεκριμένου πεζόδρομου μεταξύ των ΟΤ Γ125 και Γ5 και συγκεκριμένα μεταξύ των ιδιοκτησιών με αριθμούς 011822, 011825Α, 011819 και 011818, καθώς αυτή δεν αποσκοπεί στο κοινό όφελος. Επίσης στην εισήγηση του Δήμου δεν τεκμηριώνεται πολεοδομική ανάγκη για τροποποίηση στο σημείο αυτό. Συνεπώς, το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο μεταξύ των ιδιοκτησιών αυτών μπορεί να παραμείνει ως έχει, κρατώντας την ευθεία των ρυμοτομικών γραμμών μέχρι τη γωνιά στο βόρειο άκρο τους. Η άκρη αυτή της ευθείας μπορεί να ενωθεί με τα σημεία 7 και 9 αντίστοιχα του τοπογραφικού της πρότασης. Με τον τρόπο αυτό μετακινούνται οι ρυμοτομικές – οικοδομικές γραμμές ανατολικότερα, βελτιώνοντας το εμβαδόν και το σχήμα του 011825Β, καθιστώντας το οικοδομικά εκμεταλλεύσιμο και οι ρυμοτομικές γραμμές είναι κοντά στην

διαμορφωμένη σήμερα κατάσταση. Με την άποψη αυτή συμφωνούν και οι ενιστάμενοι, αλλά και το Δημοτικό Συμβούλιο. Τέλος στην ανατολική πλευρά του Ο.Τ. Γ5, η δημιουργία νέου πεζόδρομου και νέου Κ.Χ. είναι θετική καθώς αυξάνει τους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού. Η προτεινόμενη όμως θέση της ρυμοτομικής γραμμής στην ανατολική πλευρά του νέου Ο.Τ. Γ5 δημιουργεί αδικαιολόγητες προσκυρώσεις δημοτικής – δημόσιας έκτασης προς τις ιδιοκτησίες. Η ρυμοτομική γραμμή στην ανατολική πλευρά του νέου Γ5, μπορεί να χαραχθεί λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση, ακολουθώντας δηλαδή τις υφιστάμενες περιφράξεις των οικοπέδων, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό ακόμη περισσότερο το εμβαδόν του νέου κοινόχρηστου χώρου Κ.Χ. Γ5β, χωρίς να δημιουργεί επιπλέον και αδικαιολόγητες προσκυρώσεις στις ιδιοκτησίες 011820, 011819 και 01181».

Αρμόδιο όργανο για να επιληφθεί και να λάβει απόφαση επί της προτάσεως τροποποίησης αυτής είναι το Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α ΠΕ Καστοριάς όπου διαβιβάζεται ολόκληρος ο φάκελος με όλα τα στοιχεία τη θετική εισήγηση του Δήμου Καστοριάς και την αρνητική εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας. Κατά την εξέταση της υποθέσεώς του μπορεί ο καταγγέλλων να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασης και να υποβάλει τις προτάσεις του προκειμένου να τους πείσει ότι αποβλέπει στην ικανοποίηση σκοπών δημοσίου συμφέροντος.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 8/2021

Αίτημα για χορήγηση γνωμοδότησης για την έκδοση άδειας γεώτρησης

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ο καταγγέλλων είναι ιδιοκτήτης του υπ' αριθμ. .... αγροτεμαχίου, εκτάσεως 4 στρεμμάτων που βρίσκεται στον Άργιλο στη θέση «.....». Έχει καταθέσει τη με αρ. 6732/5-3-2020 αίτηση για την έκδοση άδειας εκτέλεσης έργου υδροληψίας (γεώτρηση) καθώς διαθέτει μεταποιητική μονάδα ..... και διαμαρτύρεται ότι δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες νόμιμες ενέργειες από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Με τη με αριθμό 49440/8-4-2021 καταγγελία του ζήτησε τη μεσολάβηση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσης άδειας γεώτρησης.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιειρήσεων της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους

ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος πρόβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η έκδοση άδειας γεώτρησης είναι μια διαδικασία που αποσκοπεί στην άντληση των υπόγειων κοιτασμάτων νερού. Κάθε γεώτρηση που πραγματοποιείται επηρεάζει τις ποσότητες νερού που βρίσκονται στον υδροφόρο ορίζοντα της κάθε περιοχής και για το λόγο αυτό η διαδικασία αδειοδότησης εκδίδεται με τη συνεργασία πολλών υπηρεσιών προκειμένου να ολοκληρωθεί. Απαιτείται δε μαζί με την αίτηση έκδοσης άδειας γεώτρησης η προσκόμιση μελέτης και άλλα

δικαιολογητικά έγγραφα ανάλογα με το είδος της χρήσης που αιτείται ο ενδιαφερόμενος.

Η όλη διαδικασία ρυθμίζεται από την **Υπουργική Απόφαση οικ. 146896/ΦΕΚ Β 2878/27.10.2014**. Σύμφωνα με την ανωτέρω υπουργική απόφαση, στην υπό εξέταση περίπτωση υπεύθυνη υπηρεσία για τη χορήγηση της άδειας είναι η Διεύθυνση Υδάτων Δυτικής Μακεδονίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας ενώ η υπηρεσία υποδοχής είναι ο Δήμος Κοζάνης. Δικαιούχος δεν μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο που είναι φορέας εμπράγματος δικαιώματος κυριότητας για την κάλυψη των ιδίων πραγματικών του αναγκών και το υδροληπτικό έργο να βρίσκεται σε χώρο στον οποίο έχει την κυριότητα (άρθρο 3 παρ.1 και παρ. 2.3). Η όλη διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ρυθμίζονται στα άρθρα 4 και 5 της ίδιας υπουργικής απόφασης. Οι βασικές κατηγορίες χρήσης ύδατος σύμφωνα με το άρθρο 16 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης είναι πέντε :

1 Ύδρευση [1.1 Πόση – διατροφή 1.2 Καθαριότητα – άρδευση πρασίνου 1.3 Υδροδότηση κοινόχρηστων χώρων και δημόσιων καταστημάτων 1.4 Εργασίες οικοδόμησης 1.5 Λοιπές χρήσεις ύδατος]

2 Αγροτική χρήση [2.1 Άρδευση 2.2 Κτηνοτροφία – Πτηνοτροφία 2.3 Υδατοκαλλιέργειες (ιχθυοκαλλιέργειες, οστρακοκαλλιέργειες, λοιπές υδατοκαλλιέργειες) εσωτερικών επιφανειακών και μεταβατικών υδάτων 2.4 Αντιπαγετική προστασία 2.5 Λοιπές χρήσεις ύδατος που εξυπηρετούν αγροτικές δραστηριότητες (όπως θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις, ρύθμιση μικροκλίματος, έκπλυση εδαφών, πυρασφάλεια)]

3. Βιομηχανική χρήση [3.1 Άμεση χρήση (ενσωμάτωση) 3.2 Έμμεση χρήση (επεξεργασία προϊόντων - πρώτων υλών) 3.3 Εμφιάλωση - συσκευασία ύδατος 3.4 Ψύξη-Θερμορύθμιση 3.5 Λατομική/μεταλλευτική χρήση ορυκτών - Εξόρυξη ενεργειακών ορυκτών 3.6 Αγροτοβιομηχανία (ΠΔ 227/1987 Α' 100) 3.7 Λοιπές χρήσεις ύδατος που εξυπηρετούν βιομηχανικές δραστηριότητες (όπως πυρασφάλεια)]

4. Ενεργειακή χρήση [4.1 Παραγωγική κίνηση - Υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις 4.2 Θερμοηλεκτρικές εγκαταστάσεις 4.3 Λοιπές χρήσεις ύδατος που εξυπηρετούν ενεργειακά έργα (όπως πυρασφάλεια)]

5. Αναψυχή (για χρήσεις πλην της ύδρευσης) [5.1 Ξενοδοχειακά καταλύματα - Κατασκηνώσεις – Ξενώνες 5.2 Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής όπως κέντρα τουρισμού, θερμομαστικές χρήσεις για την υγεία 5.3 Μη περιστασιακές και μη ατομικές αθλητικές - ψυχαγωγικές δραστηριότητες όπως ιστιοπλοΐα, κωπηλασία, θαλάσσιο σκι, κολύμβηση, γήπεδα, κέντρα πολιτισμού, θεματικά πάρκα 5.4 Λοιπές χρήσεις νερού που εξυπηρετούν δραστηριότητες αναψυχής (όπως πυρασφάλεια)]

Οι δε προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά διαφέρουν ανάλογα με την αιτούμενη χρήση ύδατος.

Στην περίπτωση που η γεώτρηση θα χρησιμοποιηθεί για τη λειτουργία επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος απαιτείται η εφαρμογή της Υπουργικής Απόφασης Υ1γ/2017 (ΥΑ Υ1γ/Γ.Π/οικ.47829 ΦΕΚ Β 2161 2017): Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων / ποτών και άλλες διατάξεις. Σύμφωνα με αυτήν :

5. ΥΔΡΕΥΣΗ

Το νερό θα πρέπει να είναι κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση και να πληροί τους όρους της κείμενης νομοθεσίας.

Στις περιοχές που υπάρχει δημοτικό δίκτυο ύδρευσης, το νερό της επιχείρησης πρέπει να προέρχεται από αυτό και αυτό να αποδεικνύεται με την τήρηση στο αρχείο της επιχείρησης αντιγράφου του πιο πρόσφατου λογαριασμού.

Αν το νερό προέρχεται από ιδιωτική πηγή/γεώτρηση ή μεταφέρεται και αποθηκεύεται σε δεξαμενές, θα πρέπει να υποβάλλεται σε ενδεχόμενη επεξεργασία, ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης πριν χρησιμοποιηθεί και αυτό να αποδεικνύεται με την τήρηση σχετικού αρχείου μετρήσεων. Στην περίπτωση αυτή ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης είναι ο «υπεύθυνος ύδρευσης» για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης της επιχείρησής του.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης επικοινωνήσε με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες, το Τμήμα Πρωτογενούς Τομέα του Δήμου Κοζάνης, την Δ/νση Υδάτων Δυτικής Μακεδονίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, μελέτησε όλα τα έγγραφα και συζήτησε με τα εμπλεκόμενα μέρη.

Ο κ..... υπέβαλε στην Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, Τμήμα Πρωτογενούς Τομέα του Δήμου Κοζάνης τη με αριθμό ..... αίτηση-δήλωση για την έκδοση άδειας εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων και συγκεκριμένα υδρευτικής γεώτρησης για **χρήση υδρευτική και βιομηχανική**. Η ανωτέρω υπηρεσία με το με αριθμό 12595/26-6-2020 έγγραφο ζήτησε την προσκόμιση συμπληρωματικών δικαιολογητικών. Ο ενδιαφερόμενος επανήλθε με το με αριθμό πρωτ. 27570/17-9-2020 αίτημα με το οποίο τροποποίησε την αρχική αίτηση-δήλωση και ζήτησε την ανόρυξη γεώτρησης περιορίζοντας τη **χρήση ως υδρευτική**.

Κατόπιν ολοκλήρωσης του φακέλου, το Τμήμα Πρωτογενούς Τομέα του Δήμου Κοζάνης με το με αριθμό πρωτ. 6732/25-9-2020 έγγραφο διαβίβασε τα δικαιολογητικά προς την Δ/νση Υδάτων Δυτικής Μακεδονίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου Δυτικής Μακεδονίας για τις δικές της ενέργειες χαρακτηρίζοντας την κατηγορία χρήσης ως υδρευτική. Η Διεύθυνση Υδάτων ζήτησε από τον ενδιαφερόμενο να

προσκομίζει πρόσθετα δικαιολογητικά. Με το με αριθμό πρωτ. 51418/13-5-2021 ο ενδιαφερόμενος κατέθεσε νέα υδρογεωλογική μελέτη, την οποία η Διεύθυνση Υδάτων με το με αριθμό πρωτ. 62725/7-6-2021 έγγραφο απέστειλε στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας στο τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου της Π.Ε. Κοζάνης για τη διατύπωση απόψεων-έκδοση γνωμοδότηση στο πλαίσιο έκδοσης άδειας εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων για να καλυφθούν οι ανάγκες Μονάδας Μεταποίησης Ξηρών Καρπών του ενδιαφερόμενου.

Το Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας εξέδωσε τη με αριθμό 91831/4-8-2021 έκθεση επιτόπιας υγειονομικής αναγνώρισης. Στην έκθεση αυτοψίας η υπηρεσία κατέγραφε τις διαπιστώσεις της και αποφαινόταν ότι δεν μπορούσε να γνωμοδοτήσει καθώς για τα σημεία υδροληψίας /πεδιά υδροληψίας ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης που δεν υπάγονται στο σημείο 9(β) δεν απαιτείται ο καθορισμός ζωνών προστασίας αλλά η λήψη μέτρων προστασίας.

Στη συνέχεια ο καταγγέλλων υπέβαλε το από 10-8-

2021 έγγραφο προς τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με το οποίο έφερε αντιρρήσεις στις διαπιστώσεις της επιτόπιας αυτοψίας. Ειδικότερα διαφώνησε σχετικά με τα κτίσματα που υπάρχουν γύρωθεν του βόθρου μολύνουν τον υδροφόρο ορίζοντα και διευκρίνισε ότι η χρήση του νερού δεν είναι για ανθρώπινη κατανάλωση ενώ η πλύση των μηχανημάτων θα γίνεται με απλά καθαριστικά.

Το Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου απέστειλε το φάκελο στη Διεύθυνση Υδάτων και απέστειλε ερώτημα με συνημμένα όλα τα προσκομιζόμενα έγγραφα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας –Γενική Διεύθυνση Υδάτων προκειμένου να καταθέσουν την άποψή τους για το υπό εξέταση θέμα. Αναμένεται η απάντηση από το Υπουργείο και παράλληλα διερευνείται η δυνατότητα έκδοσης άδειας με διαφορετική χρήση που να εξυπηρετεί τις ανάγκες του ενδιαφερόμενου και προτείνεται να διερευνηθεί εάν είναι δυνατή η έκδοση άδειας για αγροτική χρήση.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 9/2021

Αίτημα αποκατάστασης περιβάλλοντος χώρου ΑΙΤΗΜΑ

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας η με αριθμό 5 αριθμησης εισερχομένων εγγράφων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη με την οποία ο κ. .... ζήτησε την σύμπραξη του Περιφερειακού Συμπαραστάτη προκειμένου να γίνει δεκτή η με αριθμό 83043/4116/15-5-2017 αίτηση αποκατάστασης περιβάλλοντος χώρου έμπροσθεν της οικίας του λόγω καθίζησης του εδάφους.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α` 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση

καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Α. ΠΔ της 25/28 Νοεμ. 1929 (ΦΕΚ Α 421/1929) «Περί κωδικοποίησης των περί κατασκευής και συντήρησης οδών κείμενων διατάξεων»
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α` Χαρακτηρισμός οδών

Άρθρο 1.

1. Αι οδοί του Κράτους διαιρούνται εις εθνικάς, επαρχιακάς και δημοτικάς ή κοινοτικάς και αγροτικάς.

Άρθρο 5.

1. Η κατασκευή και συντήρησις των εθνικών οδών βαρύνει αποκλειστικώς το Κράτος.
2. Η κατασκευή και συντήρησις των επαρχιακών οδών βαρύνει τον προϋπολογισμόν των κατά τα ανωτέρω συσταθησομένων ειδικών ταμείων κατά νομόν.
3. Η κατασκευή και συντήρησις των δημοτικών και κοινοτικών οδών βαρύνει τους οικείους δήμους και κοινότητες.

Β. Νόμος 3155/1955

Γενική διαίρεσις των οδών.

Άρθρο 1.

Αι οδοί της χώρας διακρίνονται εις: α) Εθνικάς, Επαρχιακάς και γ) Δημοτικάς ή Κοινοτικάς.

Άρθρο 5.

Υπόχρεοι προς κατασκευήν, ανακαίνισιν-συντήρησιν οδών

1. Αι εθνικάι οδοί κατασκευάζονται, ανακαίνιζονται και συντηρούνται υπό του Κράτους δια της Υπηρεσίας των Δημοσίων Έργων. (.....)

2. Αι επαρχιακά οδοί κατασκευάζονται, ανακαινίζονται και συντηρούνται υπό των Ταμείων Οδοποιίας των Νομών.

3. Αι Δημοτικά και Κοινοτικά Οδοί κατασκευάζονται, ανακαινίζονται και συντηρούνται υπό των οικείων Δήμων και Κοινοτήτων.

Άρθρο 6.

1. Το εν εκάστω Νομό υφιστάμενον Ειδικών Ταμείων Επαρχιακής Οδοποιίας, μετονομάζεται εφ' εξής εις ταμείον Οδοποιίας, φέρον το όνομα του Νομού και σκοπόν έχον την κατασκευήν, ανακαίνισιν, συντήρησιν και εκμετάλλευσιν των εν αυτώ κατά το άρθρον 3 Επαρχιακών Οδών. ....(.....) 2.(.....). 3.(.....)

4. Τα υφιστάμενα κατά την ισχύν του παρόντος Ειδικά Ταμεία Μονίμων Οδοστρωμάτων, πλην του των Αθηνών, καταργούνται, αι δε ανειλημμένα υποχρεώσεις και τα δικαιώματα ως και η περιουσία αυτών περιέχονται εις το Ταμείον Οδοποιίας του οικείου Νομού. Η αρμοδιότης των καταργουμένων ΕΤΜΟ ως προς την κατασκευήν, συντήρησιν ή ανακαίνισιν μονίμων οδοστρωμάτων ανήκει εφεξής εις τον κατά το άρθρ. 5 του παρόντος υπόχρεων.

Γ. ΠΔ 30/1996 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης»

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες

1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν.Α. Στις Ν.Α. περιέχονται όλες οι σχετικές Αρμοδιότητες των Νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις Αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας Περιουσίας και τις Αρμοδιότητες :

α. Των Υπουργείων Εθνικής Αμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

β. Της εποπτείας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών.

γ. Της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

δ. Των Συνοριακών Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (Σ.Υ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας.

Δ. Νόμος 2503/1997

Άρθρο 5

Διάρθρωση

1. (.....) 2 (.....)

3. Η Γενική Διεύθυνση Περιφέρειας συγκροτείται :

Α. Από τις Διευθύνσεις : α) Σχεδιασμού και Ανάπτυξης, "β) Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Πρόνοιας" γ) Δημόσιων Έργων, δ) Ελέγχου Κατασκευής Έργων, ε) Ελέγχου Συντήρησης Έργων, στ) Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, ζ) Δασών, η) Γεωργικής Ανάπτυξης, "θ. Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης." ι) Διοίκησης, από το αυτοτελές τμήμα επικοινωνίας

και εξυπηρέτησης Πολιτών και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας. Στη Γενική Διεύθυνση Περιφέρειας υπάγονται επίσης οι Επιθεωρήσεις Δασών.

Άρθρο 6

Διευθύνσεις με τοπική αρμοδιότητα την Περιφέρεια

1. (.....) 2 (.....)

3. Η Διεύθυνση Δημόσιων Έργων είναι αρμόδια για τον προγραμματισμό και τη μελέτη της περιφερειακής πολιτικής κατασκευής έργων, καθώς και την εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης και την έγκριση των μελετών των έργων αυτών και για την εκτέλεση δειγματοληπιών και τον έλεγχο της καταλληλότητας των εδαφών και των υλικών κατασκευής των εκτελούμενων έργων.

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Δημόσιων Έργων ασκεί, για τα από τις υπηρεσίες αυτού εκτελούμενα έργα, τις κατά τη νομοθεσία περί εκτέλεσης των δημόσιων και άλλων έργων μνημονευόμενες ως αρμοδιότητες προϊσταμένης αρχής.

Η Διεύθυνση Δημόσιων Έργων συγκροτείται από τα παρακάτω επτά (7) Τμήματα :

"Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων (.....)

Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Κατασκευής Έργων είναι :

α) Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων

Η συγκέντρωση και η εισήγηση για την κατάρτιση προσχεδίων προγραμμάτων εκτέλεσης έργων. Όλα τα θέματα έργων που χαρακτηρίζονται ως γενικότερης σημασίας σύμφωνα με την παρ. 2 περ. δύ του άρθρου 1 του ν. [3200/1955](#) και κάθε αρμοδιότητα που σχετίζεται με την εκτέλεση έργου σε επίπεδο Περιφέρειας. Όλα τα θέματα σχετικά με τις μελέτες συγκοινωνιακών έργων, κατασκευές συγκοινωνιακών έργων, μελέτες και κατασκευές εργασιών συντήρησης συγκοινωνιακών έργων. (.....)

5. Η Διεύθυνση Ελέγχου Συντήρησης Έργων και αρμόδια για τη συντήρηση τοπικών βελτιώσεων και τη συντήρηση του υφισταμένου οδικού δικτύου, τη μελέτη και εκτέλεση σήμανσης και σηματοδότησης, καθώς και τη συντήρηση του πάσης φύσεως μηχανικού εξοπλισμού.

Η Διεύθυνση Ελέγχου Συντήρησης Έργων συγκροτείται από τα παρακάτω τρία (3) Τμήματα :

"Τμήμα Συντήρησης

"Τμήμα Σήμανσης, Σηματοδότησης και Ηλεκτροφωτισμού

"Τμήμα Εξοπλισμού και Διαχείρισης

Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Ελέγχου Συντήρησης Έργων είναι :

α) Τμήμα Συντήρησης Η μελέτη και η εκτέλεση ή η επίβλεψη εκτέλεσης των εργασιών συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου, αρμοδιότητάς της. (.....)

Ε. Ν. 3481/2006

Άρθρο 7

Συντήρηση οδών

1. (.....) 2 (.....)

3. Με αποφάσεις των κατά τόπους αρμόδιων Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών της Χώρας, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την απόφαση της παραγράφου 2 και εκδίδονται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι οδοί που ανήκουν στην αρμοδιότητα συντήρησης των υπηρεσιών της οικείας Περιφέρειας και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Αρμόδιοι προς συντήρηση όλων των υπόλοιπων δημόσιων οδών είναι οι δήμοι και οι κοινότητες, ο καθένας μέσα στα όρια της διοικητικής του περιφέρειας.

4. Για την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3, ως "συντήρηση" νοείται η αποκατάσταση των βλαβών του οδοστρώματος και των στοιχείων ασφαλείας της οδού (στηθαία, νησίδες ασφαλείας, σήμανση κ.ο.κ.), επιφυλασσομένων των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για την αρμοδιότητα και τις ευθύνες των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας. Την υπηρεσία που έχει κατά τα ανωτέρω την αρμοδιότητα συντήρησης των οδών βαρύνει η υποχρέωση και η δαπάνη ηλεκτροφωτισμού τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές. Με τις διατάξεις του παρόντος δεν θίγονται οι αρμοδιότητες που αφορούν την καθαριότητα της επιφάνειας των οδών.

ΣΤ. ΑΠΟΦ 104//2012 (ΑΠΟΦ 104320/4397

ΦΕΚ Β 3307 2012): Καθορισμός οδών αρμοδιότητας συντήρησης των Υπηρεσιών της Έδρας της Περιφέρειας Δυτ. Μακεδονίας

Ε) Καθορίζουμε τις οδούς που η συντήρηση τους ανήκει στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης όπως περιγράφονται παρακάτω και καταγράφονται στον Πίνακα V που επισυνάπτεται στο Παράρτημα Πινάκων της παρούσας απόφασης:

ΕΘΝΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

1) Ορια Περιφ. Εν. Φλώρινας - Περδίκια - Πτολεμαΐδα - Κόμβος ΑΕΒΑΛ - ΑΗΣ Πτολεμαΐδας - Κόμβος

Μαυροδενδρίου - παράπλευρη οδός μέχρι Κόμβο Κοίλων Κοζάνης (εξαιρείται το τμήμα εντός των ορίων του σχεδίου της πόλης της Πτολεμαΐδας).

2) Νεάπολη - Δρυόβουνο - Ορια Περιφ. Εν. Καστοριάς.

ΠΡΩΤΕΥΟΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ.

3) Κοζάνη - Λευκοπηγή - Αιανή.(.....)

Η) 1. Στην έννοια της «συντήρησης» των οδών περιλαμβάνεται ιδίως

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ 10/2021

Αίτημα για χαρακτηρισμό ως προς την παραγωγικότητα της γης

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης η από 27-4-2021 καταγγελία με την οποία ο κ. .... ζήτησε τη μεσολάβηση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη για την επίλυση

α) η αποκατάσταση φθορών και βλαβών του οδοστρώματος, της οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, της φωτεινής σηματοδότησης και του ηλεκτροφωτισμού,

β) η συντήρηση και ο καθαρισμός των μεγάλων και μικρών τεχνικών έργων της οδού και των έργων αποχέτευσης των ομβρίων της οδού,

γ) η συντήρηση και ο καθαρισμός φυτευμένων νησίδων και πρανών,

δ) ο καθαρισμός των ανισόπεδων διαβάσεων και η συντήρηση των αντλιοστασίων τους,

ε) η συντήρηση του εξοπλισμού ασφαλείας της οδού, όπως τα στηθαία ασφαλείας,

στ) η προσαρμογή στην τελική επιφάνεια του οδοστρώματος, τόσο των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής, όσο και των καπακιών των φρεατίων επίσκεψης των υποκειμένων δικτύων ομβρίων,

ζ) ο αποχιονισμός και η αντιμετώπιση του παγετού

η) η καθαριότητα εκτός ορίων οικισμών.

2. Στην συντήρηση δεν περιλαμβάνονται τα πεζοδρόμια και ο αστικός οδοφωτισμός εντός οικισμών (φώτα σε στύλους ΔΕΗ κλπ), τα οποία συντηρούνται, κατά τις σχετικά ισχύουσες διατάξεις, από τους οικείους Ο.Τ.Α..

3. Η έγκριση και αδειοδότηση κυκλοφοριακών συνδέσεων εντός εγκεκριμένων ορίων οικισμών είναι αρμοδιότητα του εκάστοτε οικείου Ο.Τ.Α.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Ο περιφερειακός συμπαραστάτης διενήργησε επιτόπια αυτοψία και συζήτησε με τον καταγγέλλοντα και τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων προκειμένου να σχηματίσει ολοκληρωμένη άποψη. Απέστειλε το με αριθμό 84173/15-6-2021 έγγραφο στη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων ζητώντας την άποψη της αρμόδιας υπηρεσίας. Προκειμένου να εξεταστεί η νομιμότητα του αιτήματος ζητήθηκαν επιπρόσθετα η οικοδομική άδεια και η κυκλοφοριακή σύνδεση του ακινήτου με τον επαρχιακό δρόμο Κοζάνης-Αιανής. Η αρμόδια υπηρεσία δεσμεύτηκε ότι θα επιμεληθεί άμεσα του προβλήματος και ότι η βλάβη του δικτύου που εντάσσεται στα πλαίσια της συντηρήσεως θα συμπεριληφθεί στις εργασίες που πρόκειται να κάνει εντός του επόμενου διαστήματος.

θεμάτων που προέκυψαν με την Περιφερειακή Επιτροπή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος. Ειδικότερα ισχυρίζεται ότι είχε καταθέσει : Α) την υπ' αριθμ. 9105/22-01-2021 αίτηση για χαρακτηρισμό ως προς την παραγωγικότητα των με αριθμούς ΚΑΕΚ ..... και ..... αγροτεμαχίων του Αγροκτήματος Καλονερίου και Εράτυρας

αντίστοιχα, εμβαδού 7.490,50 τ.μ. και 32.521,01 τ.μ. αντίστοιχα του Δήμου Βοΐου της Π.Ε. Κοζάνης, με σκοπό την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού και Β) την υπ' αριθμ. 9100/22-01-2021 αίτηση για χαρακτηρισμό ως προς την παραγωγικότητα των με αριθμούς με αριθμούς ΚΑΕΚ ..... και ..... αγροτεμάχια του Αγροκτήματος Εράτουρας εμβαδού 14.648,27 τ.μ. και 5.042,29 τ.μ. αντίστοιχα, του Δήμου Βοΐου της Π.Ε. Κοζάνης, με σκοπό την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού. Παραπνεύεται ότι δεν έχει ακόμα εκδοθεί το πρακτικό γνωμοδότησης της Επιτροπής.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος πρόβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. [28/2015](#) (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΝΟΜΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ

Με άρθρο **56 του ν. 2637/1998** (Α'200) ορίζονται ότι :

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Γεωργίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα κριτήρια με τα οποία διαβαθμίζεται σε ποιότητες και κατατάσσεται σε κατηγορίες παραγωγικότητας η αγροτική γη.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Γεωργίας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των Διευθύνσεων Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα γεωγραφικά όρια της αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας, στην οποία δεν περιλαμβάνεται εκείνη η γη που κείται εκατέρωθεν του άξονα εθνικών οδών και σε βάθος μέχρι εξακοσίων μέτρων." Εως τον κατά τα ανωτέρω καθορισμό, ο χαρακτηρισμός των

αγροτεμαχίων ως γης υψηλής παραγωγικότητας γίνεται από τις ίδιες υπηρεσίες. Από τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εξαιρούνται οι περιοχές που έχουν καθοριστεί χρήσεις γης από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδιο Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του Ν. [2508/1997](#), καθώς και Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του [άρθρου 29](#) του Ν. [1337/1983](#).

«Εξαιτίας της κατάργησης των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου δεν κωλύεται η συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας έργων ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. που πρόκειται να εγκατασταθούν σε γη που κείται εκατέρωθεν του άξονα των εθνικών οδών και σε βάθος μέχρι εξακοσίων μέτρων, για την οποία γη έχει εκδοθεί πράξη αρμόδιου οργάνου από τις 17.10.2005 μέχρι και τις 31.3.2011, με την οποία διαπιστώνεται ότι η γη εμπίπτει στις καταργούμενες διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, και για τα οποία έχει υποβληθεί μέχρι την έκδοση του παρόντος νόμου αίτημα για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης." 3.(.....) 4.(.....) 5.(.....)

6. «α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση - αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. [3874/2010](#) (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της Χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. [3894/2010](#), ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών

προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηρισθεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του 1 MW απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. [2508/1997 \(Α' 124\)](#), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του [άρθρου 29](#) του ν. [1337/1983 \(Α' 33\)](#), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. [4447/2016 \(Α' 241\)](#), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια.

Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. [2508/1997 \(Α' 124\)](#), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του [άρθρου 29](#) του ν. [1337/1983 \(Α' 33\)](#) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. [4447/2016 \(Α' 241\)](#), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του [άρθρου 51](#) του ν. [4178/2013 \(Α' 174\)](#), δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε MW, των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε

Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.».

β) Σε περιοχές που χαρακτηρίζονται κατά τα ανωτέρω ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η κατάτμηση των αγροτεμαχίων, είτε με πώληση ή οποιαδήποτε άλλη πράξη με την οποία μεταβιβάζονται δικαιώματα κυριότητας, χωρίς προηγούμενη άδεια της οικείας Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης, με ποινή την απόλυτη ακυρότητα της σχετικής δικαιοπραξίας. Η άδεια παρέχεται μόνο εφόσον με την κατάτμηση διευκολύνεται η αγροτική εκμετάλλευση και επισυνάπτεται στη σχετική συμβολαιογραφική πράξη, στην οποία γίνεται μνεία αυτής. Η άδεια κατάτμησης απαιτείται και όταν πρόκειται για διανομή μεταξύ συνιδιοκτητών ή συγκληρονόμων που έχουν το δικαίωμα να λύσουν την κοινωμία και παρέχεται, εφόσον με τη λύση δεν επέρχεται κατάτμηση ή η επερχόμενη κατάτμηση δεν παραβιάζει την αγροτική εκμετάλλευση.

Η Περιφερειακή Επιτροπή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος Π.Ε.Χ.Ω.Π. της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης η οποία συγκροτήθηκε με την αριθμ. **18204/07-02-2020 Απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας** είναι το αρμόδιο όργανο για την έκδοση γνωμοδότησης σχετικά με την παραγωγικότητα της αγροτικής γης.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Ο Περιφερειακός Συμπαράστατης έλεγξε τα προσκομιζόμενα έγγραφα και επικοινωνήσε με την Επιτροπή η οποία απάντησε ότι έλειπαν ορισμένα στοιχεία από το φάκελο του καταγγέλλοντα και για αυτό υπήρξε καθυστέρηση στην έκδοση των πρακτικών. Αφού προσκομίστηκαν τα δικαιολογητικά που έλειπαν, η Επιτροπή εξέδωσε τα με αριθμό 158/2021 και 159/2021 πρακτικά γνωμοδότησης τα οποία απέστειλε στον καταγγέλλοντα.

Αίτημα για ολοκλήρωση της διαδικασίας παραχώρησης αγροτεμαχίων

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατατέθηκε στο γραφείο του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης η με αριθμό 145739/27-9-2021 καταγγελία (αριθμός 7 αρίθμησης εισερχομένων του Περιφερειακού Συμπαραστάτη) με την οποία η κ. .... ζήτησε τη μεσολάβηση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη για την επίλυση της καθυστέρησης του αιτήματος παραχώρησης 4 αγροτεμαχίων που βρίσκονται στο αγρόκτημα Μεσόβουνο Εορδαίας.

Συγκεκριμένα, η κ. .... κατέθεσε το με αριθμό πρωτ. 80263/2042/7-5-2018 αίτημα παραχώρησης χρήσης και στη συνέχεια το με αριθμό πρωτ. 88142/26-6-2020 αίτημα παραχώρησης χρήσης.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Δυνάμει του άρθρου 179 του Ν. 3852/2010 παρ. 2 : «Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 28/2015 (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.»

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το νομοθετικό πλαίσιο της παραχώρησης ακινήτων σε πολίτες διέπεται από το νόμο 4061/2012 «Διαχείριση ακινήτων Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης-Ανώμαλες Δικαιοπραξίες» Ειδικότερα το άρθρο 4 παρ. 2β ορίζει :

Άρθρο 4 Παραχώρησης ακινήτων

1.(.....)

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, με απόφαση Περιφερειάρχη, μπορούν να παραχωρούνται ακίνητα των οποίων η διαχείριση ανήκει στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από γνώμη της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών του άρθρου 14, για τους κάτωθι σκοπούς:

α. (.....)

β) Για δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα, κατά χρήση, έναντι τιμήματος, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για αγροτική χρήση, όπως για

καλλιέργεια ενεργειακών φυτών, εγκαταστάσεων θερμοκηπίων, ίδρυση ή επέκταση κτηνοτροφικών μονάδων και ίδρυση ή επέκταση ιχθυογεννητικών μονάδων. Η παραχώρηση της χρήσης, έναντι τιμήματος, γίνεται κατόπιν δημοπρασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10.

«3. Για την παραχώρηση ακινήτου, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στη Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία περιγράφει το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς και προσδιορίζει τη χρονική διάρκεια και το σκοπό της παραχώρησης.»

4. Στην απόφαση παραχώρησης της χρήσης ορίζεται:

α) Ο χρόνος και ο τρόπος εγκατάστασης του παραχωρησιούχου.

β) Το τίμημα και ο τρόπος καταβολής του, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10.

γ) Η χρονική διάρκεια της παραχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 8.

δ) Οι όροι παραχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 11, καθώς και επιπλέον όροι, εφόσον αυτό επιβάλλεται για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου.

«ε) Το αναλογούν δικαίωμα δόμησης στο παραχωρούμενο ακίνητο, εφόσον παραχωρείται τμήμα ακινήτου και πρόκειται να ανεγερθεί κτίσμα σε αυτό.»

Άρθρο 14 Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών

«1. Στην έδρα κάθε περιφέρειας συστήνεται τριμελής Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, η οποία αποτελείται από έναν διοικητικό υπάλληλο, έναν τοπογράφο ή πολιτικό μηχανικό και έναν γεωπόνο ή τεχνολόγο γεωπόνου της περιφέρειας, καθώς και τους αναπληρωτές τους. Ως πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται ο ανώτερος κατά βαθμό και μεταξύ ομοιοβάθμων αυτός που έχει περισσότερα χρόνια υπηρεσίας στον ίδιο βαθμό. Ως γραμματέας της επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της περιφέρειας. Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου περιφερειάρχη. Κάθε μέλος της επιτροπής δεν μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή παρά μόνο μία φορά κάθε δύο (2) έτη.»

Άρθρο 15 Αρμοδιότητες Επιτροπής

Η Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Γνωμοδοτεί σχετικά με την παραχώρηση ακινήτων για τους σκοπούς της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

β) Ασκεί τις αρμοδιότητες που τις ανατίθενται με τις διατάξεις των άρθρων 10, 22, 23, 24 και 36.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης ήρθε σε επικοινωνία με την αρμόδια υπηρεσία. Κατόπιν έρευνας διαπιστώθηκε ότι η διαδικασία παραχώρησης κατά χρήση ακινήτου έκτασης 19.631,58 τ.μ. εκ του αρ. .... τεμαχίου συνολικής έκτασης 360.335 τ.μ. έχει προχωρήσει καθώς με

το αριθμό 50945/4-10-2021 έγγραφο διαβιβάστηκε ολόκληρος ο φάκελος στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών για να γνωμοδοτήσει σχετικά ενώ έχουν συγκεντρωθεί όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα. Για τα υπόλοιπα αγροτεμάχια η διαδικασία της παραχώρησης είναι σε εξέλιξη. Η καθυστέρηση της διαδικασίας οφείλεται στο με αριθμό πρωτ. 2622/289131 έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Διεύθυνση Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας το οποίο παρερμηνεύοντας το άρθρο 4 παρ. 1 : «1. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύνανται να παραχωρούνται: «α) Κατά χρήση, έναντι τιμήματος, ακίνητα άνω των εκατό (100) στρεμμάτων για οποιονδήποτε σκοπό, όπως δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα ή ακίνητα, ανεξαρτήτως εμβαδού, για επενδύσεις άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, όπως

ίδρυση ή επέκταση βιοτεχνικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων, ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων και επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή ακίνητα κάτω των εκατό (100) στρεμμάτων για οποιονδήποτε σκοπό, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος. Η παραχώρηση της χρήσης, έναντι τιμήματος, γίνεται κατόπιν δημοπρασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 και μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» ζήτησε όσες αιτήσεις παραχώρησης χρήσης ακινήτων αποτελούν τμήμα τεμαχίου άνω των 100 στρεμμάτων να αποστέλλονται για εισήγηση στη Διεύθυνση Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προκειμένου να αποφασίσει το Υπουργείο, άποψη την οποία ανακάλεσε στην πορεία.